SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2498.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 1 — So. Boston, Mass., Sausio (January) 7 d., 1926 m. — Metai XIII

Žuvo 42 angliakasiai

Nelaimė kasyklose.

EAGLE PASS, Texas, gruodžio 31 d. Keturiasdešimts du lavonai išimti iš Mexican National Railway anglių kasyklų, arti Paiano. Tose kasyklose ištiko ekspliozija. Manoma, kad ir daugiau yra užmuštų. Daugelis angliakasių tapo sunkiai sužeistų.

Belgijos budžetas.

BRUSELIS, gruodžio 31 d. Belgijos kabinetas galutinai užtvirtino valdžios 1926 m. budžetą, kuris įeigų turės 5,300,000,000 ($238,500,000), o išlaidų — 5,297,000,000 frankų.

BASANAVIČIUS PASVEIKO.

VILNIUS. D-ras J. Basanavičius jau pasveiko ir vėl darbuojasi savo bute kiek amžius leidžia.

Nepaprastos vestuvės.

NEW YORK. Sausio 4 d. šiame didmiestyje vienas žydelis, Isadore Berlin, kuris yra parašęs daug džazo dainų Amerikos džazo mylėtojams, apsivedė su milijonierka, gerų katalikų duktere. Vyras yra atvažiavęs iš Rusijos ir turi jau 37 metus amžiaus. Mergina yra New Yorko aukštos draugijos narė ir tik 22 amžiaus. Jiedu paėmė civilį šliubą.

Užbėgo ant vagonų.

CHICAGO, sausio 4 d. New York Central gelžkelio greitasai traukinis, vadinamas "20-th Centry Limited", įvažiavęs į Chicagos stovinčių vagonų plecių, užbėgo ant tuščių vagonų. Tas atsitikę dėl didelio ruko. Keli žmonės esą sužeisti. Traukinis suvėlavo pributi į vietą 25 minutas.

Nunuodino 10 vaikų.

TAŠKENTAS, Rusija, sausio 4 d. Čionai vienas daktaras Dr. Ivan Shorokov per klaidą įleido dešimčiai vaikų difterijos nuodų vietoj antitoksinų. Nelaimingi vaikai pasimirė. Sovietų valdžia priteisė daktarui 10 savaičių kalėjimo. Daktaras vertė bėdą ant slaugės, kuri tapo tiek pat nubausta.

Lietuvius apvogė.

BINGHAMTON. Trys banditai su revolveriais užpuolė vieną lietuvių saliuną, kurį užlaiko Antanas Čarnas ir M. Norbantas. Vagys laimėjo $677. Apie rytą jie atėjo į saliuną ir prašė gerti. Gavę įsigerti, jie pasisakė esą prohibicijos agentai ir pradėjo lietuvius krėsti. O paskiau išsitraukė revolverius ir paliepė visiems pakelti rankas. Tada du banditai, susirinkę apie $677 grobio, spruko pro duris, o trečias pasiliko prie žmonių. Pastarajam buvo neparanku pabėgti. Tada jis sugalvojo suvaryti visus į sklepą ir ten užrakinti. Tą jam bedarant, Čarnas stvėrė už bandito revolverio ir kulka iššovė į lubas. Prasidėjo imtynės; kiti atėjo Čarnui į pagelbą ir vienas banditų tapo suimtas. Greitai pribuvo policija, bet kitų dviejų jau nebepaspėjo surasti. Sulaikytas yra tulas Jones, 24 metų amžiaus.

Kareivis nusižudė.

VIENNA, sausio 4 d. Čionai vienas kareivis pasidarė sau galą krutamuose paveiksluose. Iš 16,000 grupės kareivių čia papildė saužudystę jau 52 kareiviai bėgyje kaip mažiau metų.

Bolševikai gelbėsią Murams.

RYGA. Iš čionai pranešama, kad buk penki murų pasiuntiniai atvyko į Maskvą prašyti Rusijos pagelbos kariavimui prieš francuzus. Sovietų valdžia prižadėjusi gelbėti Morocco tapti jai neprigulminga.

Gydymas hypnotizmu.

LENINGRADAS. Rusijos daktarai esą pradėję gydyti žmones hypotizmo pagelba nuo rukymo, gėrimo svaiginančių gėrimų ir vartojimo narkotikų. Esančios geros pasekmės.

Lietuvė užvedė didelę bylą.

WATERBURY, Conn. Panelė Marė Milius patraukė teismas Transportacijos kompanija, iš Waterbury, reikalaudama iš jos 15,000 dolerių atlyginimo už jai padarytą skriaudą. Praeitą vasarą p-lė Marė Milius, jos sesuo Ona ir tulas E. Boraski važiavo fordu ir minėtos kompanijos trokas užvažiavo ant jų. Boraskis tapo užmuštas, o dvi seserys sunkiai sužeistos. Skundėjos buvo nulaužta nosis ir veidas sudraskytas.

Užmušė lietuvį.

WATERBURY, Conn. Keturi lietuviai: Kalbonis, Maksimavičius, Vaškis, (Wacksey) ir J. Tartarinovičius važiavo automobiliu ir susidurė su troku prie taip žinomo "Dead Man's" užsisukimo. Nelaimėje žuvo Kalbonis; jo galva tapo sutrinta. Maksimavičius nesunkiai sužeistas. Kiti du išliko sveiki. Maksimavičius, kuris važiavo automobilį, turėjo užsistatyti $2,500 bėlos. Nelaimė atsitiko pabaigoj senų metų.

$1,500,000 darbininkams.

SPRINGFIELD, sausio 2 d. Šiandie paleista žinia, kad čia esanti Gilbert and Barker Manufacturing kompanija veikiai išdalins savo darbininkams dividendą, kuris siekiąs $1,500,000. Paskutiniais penkeriais metais ta kompanija leido savo darbininkams pasipirkti "stocko" iš kompanijos už 20 nuošimtį savo uždarbio. Prie kiekvieno darbininko įdėto dolerio kompanija pridėdavo pusę dolerio, kitaip sakant darbininkai laimėdavo 50 centų ant kiekvieno įdėto dolerio. Su šiais metais kompanija leis darbininkams pirkti šėrų tik už dešimt nuošimtį.

Šaudėsi.

CHELSEA, Mass. Laukiant Naujų Metų Mansion karčiamoje įvyko šaudymasi. Vienas policistas pašovė du svečius. Burys žymesnių žmonių, kur buvo įsimaišę ir politikierių, turėjo balių ir taipgi esą turėję daug degtinės ir kitų svaiginančių gėrimų. Du smarkesnieji dėl ko ten gerai apmušę policistą, kuris paskui juos pašovęs. Tas policistas bus teisiamas Grand džiurės. Policija yra surinkus iš to baliaus nemažai tuščių degtinės bonkų, kurias jinai rodys grand džiurei.

Vartotojų bendrovė.

RIETAVAS. Čia yra gana didelė vartotojų bendrovė, kuri turi nemažą narių skaičių. Bet kadangi bendrovė turi gana didelį pagrindinį kapitalą, tai ir apyvarta nebloga. Nors tarnautojams, kas mėnuo įmoka nemažą sumą pinigų, bet lieka ir pelno ir tuo budu bendrovė gali didinti savo turtą. Pirkėjų turi daugiau, negu visos kitos krautuvės. Žydeliams tas, žinoma, nelabai patinka, bet tuo rietaviečių neįveikia.

Stato valsčiaus namą.

TVERAI. Iki šiol Tverų valsčius neturėjo nuosavaus namo patalpinimui valsčiaus raštinės. Bet šiemet nuo vasaros pradžios pradėjo rupintis, kaip pasistačius butą valsčiaus reikalams. Taigi dabar su didžiausiu atsidėjimu stato gana didelį namą, į kurį žada patalpinti visas valsčiaus įstaigas. Pačią medžiagą valsčiaus namo statymui ėmė iš vieno rusų laikais statyto grudams sandėlio, kuris buvo pastatytas netoli miestelio. Be to, tame valsčiaus name žada antrame aukšte padaryti didelę salę, kurios iki šiol Tveruose beveik nebuvo, o paskaitoms ir vakarėliams samdė mokyklos butą.

Radio aplink pasaulį.

NEW YORKAS. Sutikti Naujus Metus, praeito ketvergo vakare, radio programas ėjo beveik apie visą pasaulį. Iš Amerikos radio stočių paėmė Londono stotys, o iš Londono —Berlyno stotys ir taip beveik visos civilizuotos stotys gavėjo girdėti Amerikos dainininkus, kaip John McCormack, Lucrezia Bori ir kitus.

236 užgauti parodoj

PASADENA, Cal., sausio 1 d. Čionai buvo laikoma rožių paroda, kurioje dalyvavo arti trijų šimtų žmonių. Stulpams išvirtus 30 žmonių tapo labai sunkiai sužeisti ir jie turėjo buti nugabenti į ligonines. Kiti du šimtai nesunkiai užgauti; pastarieji apsėjo be ligonbučio.

Motina paliko vaiką.

WORCESTER, Mass. Vienos lietuvių šeimynos, Mykolų Lekavičių, namų monke rasta mažas vaikas paliktas. Policija paėmė vaiką ir atsiklausė Lekavičių, ar tai ne jų mažytis. Atsakyta, kad ne. Bet toliau policijai betyrinėjant, pavyko misteriją išrišti — 15 mėn. vaikas buvo p. Lekavičių. Mat jie buvo padavę kudikį kokiai ten moterei prižiurėti; toji gi Kalėdų naktį atnešė mažutį prie Lekavičių namų ir paliko ant gonko, neduodama niekam apie tai žinoti. Lekavičius, kuris dabar yra miesto ligoninėje, prižadėjo paimti vaiką auginti.

Vėžio liga įgimta.

NEW HAVEN, Conn. Dr. L. Strong, Bussey Institute of Harvard University narys, pareiškė, gruodžio 30 d., kalbėdamas čionai American Soviety of Zoologists, kad vėžio liga yra įgimta. Esą žmonės, kurie serga vėžio liga, jie yra gimę su jąja. Jei per kurį laiką tos ligos žymių pas tą ar kitą nesimatė, tai vistiek nedaug ko reikėjo, kad jis pradėtų ja sirgti — jis buvo immunas tai ligai.

Prie to Dr. James B. M. Murphy pridurė, kad esą, kad vėžio liga serganti ir yra su ja apsigimę, bet vistiek reikia tam tikrų aplinkybių, prie kurių vėžys galėtų išsivystyti.

100 valandų be miego.

NEW YORKAS, sausio 3 d. Vienas Otto Ulbrich susiginčijo su kitu, kad jisai galės išbuti be miego 100 valandų, tai truputį daugiau kai keturias paras. William Wales pasiulė jam po du dolerius į valandą, jei jisai tiek išbus be miego. Jiedu susitarė ir Wales pastatė du sargus, savo draugus, kurie pasimainydami, kas dvyliką valandų, saugojo Ulbrichą, kad šis kur neprigultų. Ulbrichas laimėjo du šimtus dolerių, nes jis iškentė 100 valandų be miego. Visą tą laiką jisai važinėjo, apiankė kai kurias vietas. Tik buvo neleista jam užeiti į kinematografą.

Kunigas norėjo pasipiauti.

NORTH ANDOVER, Mass. Čionai kun. Elvin J. Prescott praeitą nedėldienį prieš eisiant mišių laikyti perpiovė peilių sau gerklę. Jo žmona rado jį be sąmonės ant trepų sudribusį. Manoma, kad kunigas dar pasveiks. Vyras buvo jau 60 metų amžiaus. Praeitais dvejais metais vis negalėdavo.

Rabinas Wise pasilieka savo vietoj.

NEW YORK, sausio 3 d. Vienas žydų rabinas Dr. Stephen S. Wise, gruodžio 20 d. kalbėdamas į žydus, pasakė, kad Jezus nėra mitas, esą Jezus buvo žmogus ir jo mokinimas yra geras. Tas pas žydus sukėlė triukšmo ir jie pradėjo reikalauti, kad rabinas Wise rezignuotų iš taip vadinamos Palestinai Atstatyti organizacijos pirmininko vietos. Ta žydų organizacija yra pasiryžus sukelti Palestinui $5,000,000; todėl buti jos pirmininku yra didelė svarba. Tačiau galutinos pasekmės bus tos, kad 59 balsais prieš 9 rabino Wise rezignaciją tapo nepriimta. Taigi, šis rabinas pasilieka ir ant toliau savo vietoj. Tuli žydai prisibijojo, kad tas rabinas nepradėtų juos mokyti krikščionybės.

Minyška laimėjo.

SAINT QUENTIN, Francija. Čionai viena minyška, Marie Saint-Martin, kreipės į teismą reikalaudama atlyginimo nuo vieno vyro, kuris automobiliu amžinai ją pažeidė. Vyras stojo teisman ir sakė, kad jis nepriv alo atsakyti už minyškos pažeidimą, nes ji esanti atsisakius nuo žemės gyvenimo. Bet teismas vis gi priteisė jį užmokėti minyškai $800.

Lietuviai pasirodė.

BALTIMORE, Md. Vietos lietuviai basketbolės sportai turėjo rungtynes su vienu Olympic Club. Lietuviai taip supliekė svetimtaučius, kad šie gėdžiasi net prisipažinti. Lietuviai laimėjo 42 prieš 20 pointų. Iš lietuvių tarpo daugiausiai atsižymėjo Muzdakis ir Utaras, kuriedu bent pusę pointų laimėjo. Ir pirmesniuose susirėmimuose lietuviai taip pat gerai pasirodė. Butų smagu, jei ir kitų kolionijų lietuvių sportas stovėtų taip aukštai, kaip jis stovi Baltimorėje.

Minėtose rungtynėse p. Strungis tapo sužeistas ir nebegalėjo daugiau žaisti tą vakarą. Čia lietuviai buvo nusigandę ir manė, kad jau jiems teks pralaimėti rungtynes. Bet stojus Strungio vieton piliečiui Aleknavičiu, lietuviai ir vėl triumfavo, kaip triumfavę.

Nušautas žymus generolas.

PEKING, Chinija. Gruodžio 29 d. naktį, gelžkelio stotyje tapo nušautas generolas Hsu Shu-cheng, plačiai žinomas kaipo "Mažas Hsu". Jį nušovė Lu Cheng Wu, kapitonas, Wu, Kuominchun kapitonas, keršindamas. Mat minėtas generolas nušovė šio kapitono tėvą 1918 m. Tuomet sunus viešai paskelbė, kad jis atkeršis.

Suomijos ir Lietuvos susisiekimas.

Suomijos uostų sąjungos pirmininkas ir Helsinkio uosto direktorius Jaatinenas Helsinky laikė paskaitą apie Pabaltės uostų reikšmę. Paskaita buvo laikyta gausingiems žinovams ir šiaip susidomėjusiems Pabaltė klausytojams. Joj buvo paliesti be Dancigo (ir Gdynės) uostų dar Klaipėdos uostas bei Latvijos ir Estijos svarbesni uostai. Suomijoj esama grupės ekonomistų veikėjų, pasiryžusių propaguoti gyvesnį susisiekimą, tiek keleivių, tiek ir prekių, besinaudojant geležinkelių ir laivų tinklais per Estiją ir Lietuvą, o ne išimtinai Stettino linija bei per Švediją, ar Skandinaviją, kaip iki šiol dažniausiai budavo. Kalbamos pakraipos veikėjų veikiusias atstovas yr direktorius Jaatinenas, ėmęsis iniciatyvos betarpiškai susisiekimo pagerinimo reikalu tartis su estų valdžia ir konferavęs sudarytoj estų suomių komisijoj Taline. Direktorius Jaatinenas yra pasižęs aplankyti artimiausiu laiku ir Lietuvą, ypatingai susipažinti vietoj su Klaipėdos uostu.

Paskaitos metu nuodugniai buvo nušviesta anksčiau minėtų uostų reikšmė, Suomijos ir savo hinterlando atžvilgiu, o taip pat buvo pabrėžta Klaipėdos uosto reikšmė, ypatingai atsižvelgus į Lietuvos projektuojamų geležinkelių sistemą ir į planuojamąją paties uosto nuodugnų pagerinimą ir išplėtimą. Ir Šventosios uostas buvo tinkamai pažymėtas, kaip lietuvių darbštumo vaisius. Paskaita buvo gausiai iliuostruojama scioptikono paveikslais.

Pagimdė kudikį gatvėje

KAUNAS. Šiomis dienomis, siaurajam gelžkely važiuojant į Šančius, viena moteriškė pasijuto blogai ir ji buvo įnešta į gelžkelio budelę, kur ji tuoj pagimdė kudikį. Motina su vaiku tapo nugabenta į savo Šančiuose.

KARO ATGARSIAI.

ROMA. Rumunija užtikrino Italiją atmokėti jai karo skolas maistu ir aliejum.

A.L.T.S. REIKALAI

PASVEIKINIMAS.

Gruodžio 31 d. Sandaros Centras gavo sekančio turinio kablegramą iš Kauno:

"Centro Valdybai, visiems Sandariečiams ir Mikui Petrauskui, laimingų Naujųjų Metų. Klerikalus nugalėsime, tik stokime iš vien.

"Liaudininkų vardu,

Sleževičius.

Gi Centro Vice-pirmininkas p. St. Mockus, Centro Sekretorius K. J. Paulauskas, kontrolierius Matas Biekša ir komp. Mikas Petrauskas, gavo pasveikinimo atvirutes sekančiai:

"Daug laimės ir pasisekimo Naujaisiais 1926 metais."

Pasirašo:

D. Sleževičienė, J. Vileišis, Dr. K. Grinius, M. Sleževičius, F. Bortkevičienė, B. Žygelis, J. Makauskis, K. N. Norkus.

Varde Sandaros Centro Valdybos ir visų Sandariečių, širdingai dėkavoju už malonius pasveikinimus. Taipgi linkiu Valstiečių Liaudininkų Centro Komitetui ir visiems Partijos nariams geriausios laimės 1926 metais. Lai šie 1926 metai atneša Jums naujas jėgas ir naują energiją kovoje už piliečių teisių gynimą ir šalies demokratinę laisvę. Lai tarp jusų ir musų draugiškumo ryšiai buna kotvirčiausi ir lai musų visų pastangomis, Lietuvoje buno konoaugščiausiai iškelta Laisvos Demokratijos vėliava!

K. J. Paulauskas,
Sandaros Centro Sekret.

NAUJUS METUS PRADEDANT.

Senieji Metai jau nuėjo į amžinastį. Sulaukėme Naujuosius 1926 Metus. Jie ateidami pas mus, atvertė mums naują baltą istorinės knygos lapą, kurį mes turėsime pripildyti savo darbų rekordais.

Mes, Sandariečiai, savo organizatyviam gyvenime pradedame dvyliktuosius metus. Per pereitus vienuoliką metų, nors dar organizatyviu žvilgsniu buvome jaunučiai, vienok jau sugebėjome ir nuveikėme visą eilę didelių darbų.

Musų bendromis pastangomis, liko labai daug prisidėta prie musų tėvynei laisvės atgavimo. Taipgi labai daug prisidėta prie kulturinio lietuvių pakilimo.

Pažvelgus į pereitų visų metų gyvavimo bei veikimo rekordus, kiekvienas Sandarietis, kiekvienas tikras tėvynainis lietuvis atras, kad visvuomet pas mus buvo pirmoje vietoje šalies nepriklausomybės atgavimas ir koplačiausia demokratinė laisvė jos piliečiams.

Kurie brangino tokius musų obalsius to siekimo darbus, stojo į musų eiles ir visi bendrai siekėme prie to. Ačiu lietuvių tėvynainių patrijotiškumui, per pereitus metus Sandariečių eilės pasidarė skaitlingos tukstančiais. Sandariečių darbai tautos reikaluose kasdieną darėsi našesni.

Pilnai pasitikime, kad ir šie 1926 metai atnešė Sandariečiams naujos energijos tų darbų tęsimui. Taipgi tikime, kad šiais metais ne vieno, bet šimtų tikrų tėvynainių atyda bus atkreipta į musų darbus ir jų jėgos priglaustos tam darbui į Sandariečių eiles.

Ar galima rasti ką baisesnio žmonijai kaip vergija. Ar ji bus kokia cariška, ar bolševikiška ar klerikališka, visos vienodai slegia darbo žmogų. Už laisvę nieko brangesnio rasti negalime. Mes Sandariečiai siekiame prie pilnos Demokratinės Laisvės, o kurie to trokštate ir tam pritariate, kviečiam į musų eiles ir bendrai eikime prie to.

VISI ANT PITTSBURGIEČIŲ

Priežodis sako: kas veža tą ir plaka. Tas pats yra ir su Pittsburgiečiais. Kada jie parodė savo darbų gausumą ir tuomi užsitarnavo garbę, tai kitų kolonijų Sandariečiai jau rengiasi tą garbę iš jų atimti.

Jau buvo paskelbta, kad Binghatmono Sandariečiai skelbia karą Pittsburgui. Taipgi buvo rašyta, kad ir Bostono Sandariečiai irgi kreiva akimi žiuri į Pittsburgiečius ir galvoja, kaip čia juos apgalėjus ir garbę atėmus.

Štai dabar gavome laišką nuo Sandaros 88 kuopos organizatoriaus ir jos pirmininko p. A. G. Amšiejaus kur jis rašo, kad jau jie yra pilnai prisirengę stoti į lenktynes su Pittsburgiečiais Sandaros reikaluose. Reikia pastebėti, kad 88 kuopa yra Pittsburgiečių kaimynė, kuriai yra labai patogu sekti jų daromus prisirengimus ir tuomi taikinti tinkamus smugius. Vadinasi, pittsburgiečiams net ir iš pat pašonės gręsia pavojus.

Mes budami nuošaliai turim pastebėti, kad visi tie, kurie manote atakuoti Pittsburgiečius, tai gerai apsižurėkite ir iš svkio imkites smarkiai. Kiek mums yra žinoma, tai Pittsburgas jau taiso smarkiausią artileriją ir su jos suviais labai sudrebins visus. Lauksime kaip pasirodys ir ką ant to pasakys McKees Rock Sandariečiai.

CHICAGO, ILL.
Kučių vakarėlis pasisekė.

A.L.T. Sandaros 25-ta kuopa buvo surengus kučių vakarėlį Lietuvių Auditorijoje, mažoje salėje. Vakarėlio rengime pasidarbavo labiausia šios kuopos Sandarietės: ponia K. Katkevičienė, Boleckienė, Galeckienė, Žilvitienė ir Valančauskienė.

Salė buvo gražiai papuošta. Graži eglaitė ir kaklėdų diedukas sukinėjosi su dovanomis. Vakarienė — užkandžiai prasidėjo apie 10:30 val. nakties. Reikia sakyti, kad visi svečiai buvo "surprized", nes vakarienė susidėjo iš 17 patrovų, t. y. tiek tai įvairių valgių buvo duodama ant stalo. Niekas negalėjo atsidžiaugti tokiais valgiais, kuriuos tos Sandarietės pagamino. Bravo, moterys Sandarietės!

Svečių ir Sandariečių buvo, gal apie 80 ypatų. Pilietis St. Valančius, kuopos pirmininkas, pareiškė, jog prakalbų nebus, tik galima "šnekėti". Tiesa, visi prie vakarienės šnekučiavosi ir romansavo apie Kalėdas. Paskui buvo šokiai iki 1:30 val. ryto. Taigi, lauksim ir kitų metų panašių vakarų.

Ten Buvęs.

CHICAGO, ILL.

A.L.T. Sandaros 23-čia laikė savo priešmetinį susirinkimą gruodžio 20 d., Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave.

Narių atsilankė skaitlingai nežiurint, kad buvo blogas oras. Mat visi Sandariečiai žinojo, jog šiame susirinkime reiks daug darbo atlikti. Pirm. K. Gugis atidarė susirinkimą, kviesdamas narius rimtai svarstyti visus musų organizacijos klausimus. Skaitomas protokolas — liko priimtas be pataisymų. Toliau, skaityta daug laiškų nuo Centro Valdybos ir visokie pranešimai kuopom.

Raportai visokių komisijų. Iš ALT. Sandaros 4-to Apskričio išdavė K. Rugis, kurio raportas buvo ilgokas, nes plačiai aiškino apskričio darbuotę. Bet, iš šalies žiurint, musų 4-tas apskritys mažai veikia ir neparodo jokio gyvumo, kaip kad kiti apskričiai daro. Iš Northsaidės Draugijų Saryšio išdavė raportą V. Šliauteris. Saryšis pakol kas pusėtinai gyvuoja.

Rinkimai kuopos valdybos ir kitų atstovų. Kuopos valdybon išrinkta šie Sandariečiai: K. Rugis, pirm.; A. Zilė, iždininku; N. Dubauskas, vice-pirm. ir finansų sekretorium; K. J. Semaška, protokolo rašt.

Į ALT. Sandaros 4-tą Apskritį visiems 1926 metams išrinkti keturi delegatai: K. Rugis, izd. Martin; A. Valta ir F. Harmonas. Į Draugijų Saryšį: V. Šliauteris ir Stasys Jakubauskas.

Nutarta netolimoje ateityje surengti kuopos naudai balių su programu ir šokiais. Išrinkta komisija iš K. Rugio, K. J. Semaškos ir St. Jakubausko, kurie pagal nuožiuros, surengs tinkamam laike. Nėra abejonės, kad bus geros pasekmės, nes Sandariečiai Northsaidės kolonijoje yra įtekmingi ir kitose lietuvių organizacijose.

Šiame susirinkime didžiuma Sandariečių paėmė Dr. Basanavičiaus paveikslą, bet dar jų liko, tai gal sekančiam susirinkime išbaigs pirkti.

Nutarta pareikalauti iš "Sandaros" kalendorių, bet šiais metais musų kuopa duos užsakymą daug mažesnį, negu pernai.

Prie musų kuopos, šiame susirinkime, prisidėjo, buvęs Sandarietis, p. Stasys Jakubauskas, iš Rockford, Ill. Pilietis Jakubauskas, kaip daugelis jį žino, yra rimtas visuomenės darbuotojas ir tikras tėvynainis. Malonu yra tokių sandariečių turėti musų kuopoj.

Kražių Ksavėras.

PATERSON, N. J.
Sandariečių susirinkimas.

Vietinės Sandaros kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 10 d., kaip 2 val. po pietų, 62 Lafayette st. Visi nariai malonėkite atsilankyti į susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Kurių užsivilkus mokestis už laikraštį, malonėkite ateiti užsimokėti, nes kitaip busim priversti sulaikyti "Sandarą".

Rašt. J. Tranes.

UNION CITY, CONN.
Susirinkimas.

ALT. Sandaros 57 kp. susirinkimas įvyks sausio 10 d., kaip 1:30 val. po pietų, Liendien park svetainėje. Malonėkite visi atsilankyti, nes tai bus labai svarbus susirnkimas. Turime daug laiškų, prisiųstų iš Centro. Taipgi turime prisirengti prie Sandaros II Apskričio baliaus, kuris buvo vasario 6 d. Nepamirškite atsivesti naujų narių prie kukopos prirašyti.

Rašt. F. Vilkas

WILKES BARRE, PA.

A. L. Tautinės Sandaros 55-ta kuopa laikys mėnesinį susirinkimą sausio 10 dieną, nedėlioj, pas draugą J. Vaišnį, 182 Hazle St. Susirinkimas prasidės 2:00 v. po pietų. Draugai, maloněkite ateiti visi. Vistiek, mes jaučiames esą Lietuviais, tai nors tą dieną pagerbkime save ir savo tautą.

K. Demikis

HAMTRAMCK, MICH.
Susirinkimas.

ALT. Sandaros 87 kp. visų narių susirinkimas įvyks nedėlioj, sausio 10 d., kaip 2 val. po pietų, pas draugą A. Melnikaitį, 11356 St. Arebin st. Visi nariai kviečiami ateiti ir naujų atsivesti prie kuopos prirašyti.

Valdyba.

VISUOTINAS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS.

Tradicinis kuopų atstovų metinis suvažiavimas šiemet prasidėjo ir tęsėsi ypatingai gera nuotaika ir dideliu upu.

Partijos C. K-to pirmininkas p. M. Sleževičius 5. XII. 10 val. 30 min. Gulbės salėje atidaro suvaižavimą, sveikindamas jį ir linkėdamas darbų vaisingumo.

Jo pasiulytas prezidiumas vienbalsiai priimamas: pirm. D-ras J. Staugaitis, nariai D-ras J. Buzelis, p. Grudzinskas, p. Bukėnas, p. Mikalauskas; sekretoriatas: Petrauskas, Andriuškevičius ir Misiunas.

Tuojau išrenkama mandatų komisija iš Lazausko, Gluodo, Radišausko, Raupio ir Liekio ir redakcinė kom. iš Z. Toliušio, Ralio, Strimaičio, Bieliuno, Kuzminsko, Gudelio ir Matulevičiaus. Po to cina C. K-to pranešimas.

P. M. Sleževičius ilgoj, įdomioj ir turiningoj kalboj plačiai apibudino partijos C. K-to veikimą, pažymėdamas visus svarbiausius jo etapus bei momentus, visus metus pavadindamas juodaisiais metais, spaudos, susirinkimų ir sąžinės laisvės varžymo metais. Įsisiubavusi juodoji klerikalinė reakcija, juodają Seimo naktį, (birželio 20 d.) padarė tai, ko nedrįso padaryti juodasis carizmas: ji priėmė eilę įstatymų, varžančių susirinkimus, spaudą, priėmė mirties bausmės įstatymą, kad tik kaip nors apginti savo partinius interesus ir ateity užtikrinti savo viešpatavimą.

Partijai daug teko kovoti už savivaldybes ir jų teises, kad atremti kademų ant jų pasikėsinimus, kad tik išlaikyti valdančiųjų partijos diktaturai nepakenčiamiausį savivaldybių demokratinį turinį, esmę, nes klerikalai žut but dėjo pastangų panaiknti visa tai, kas duoda savivldybei gyvumą, ir palikti tai, kas merdi, miršta, neparodo savarankumo, kas gali buti lengvai valdoma iš viršaus.

Kovota su pasipelnymo liga, kuri valdančiųjų tarpe (gal nujaučiant greitą galą) įgavo epideminio pobudžio.

Kadangi sulig vidaus politikos ėjo ir užsienių politika, tai ir čia teko padėti daug darbo ir net materialiai nukentėta, kad išlaikyti Lietuvos garbę, apsaugoti jos suverenumą, ypač santykiuose su Lenkija, su kuria musų klerikalai jau buvo pradėję derybas. Ir čia L. Vals. Liaud. mestieji obalsiai rado didžiausio visuomenėje pritarimo ir privertė klerikalus su gėda atsisakyti pragaištingo valstybei darbo.

Ne mažiau, kaip del Vilniaus, teko partijai budėti ir Klaipėdosdos reikalų sargyboje, nes "krikščionių" partijos diktatura taip elgiasi, kad tų vietų gyventojus stumia ir atbaido nuo Lietuvos.

Šeškomas valdo dabar Lietuvą, bet partija tiki, kad nė kokia reakcija nenuslopins dvasios laisvės ir kad netoli tas laikas, kai Lietuvą valdys ne šeškomas, bet pati liaudis.

Seimo frakcijos vardu daro pranešimą Z. Toliušis, kuris nušviečia visus frakcijos darbus.

Frakcijos nariai per metus padarę 197 pranešimus, įteikę 50 paklausimų ir 8 interpeliacijas, gynę partiją, jos narius ir spaudą teismuose, darę paskaitų, dirbą kulturinį butiną darbą įvairiose draugijose, savivaldybėse ir tt.

Paklausimais, interpeliacijomis L. Valst. Liaud. frakcija iškėlė daugybę ministerių, valdininkų bei administracijos prasižengimų, nusikaltimų, bet trilypis kademų blokas interpeliacijas atmetė ir tuomi pritarė tiems blogiems darbams ir prasižengimams. P. Toliušis pažymi, kad valdantieji ir toliau dės pastangų, kad pasilikti savo pozicijose, nes žino, jeigu viršų paimtų L. Valst. Liaudininkai, tai daugeliui jų tektų atsidurti už grotelių. Todel Valst. Liaud. sekančiuose rinkimuose, be kitų, bus ir toks obalsis: šalin nuo valstybės valdymo visi tie, kurie serga pasipelnavimo liga, kurie valstybės lėšas aikvoja partiniams ir asmeniniams reikalams.

Kas liečia kadmeų paskalas, buk frakcijos nariai nedirbą Seime, tai tas netiesa: visose komisijose ir plenume dirbama, tik įstatymų nereferuojama, nes nesąmonė butų ginti tuos įstatymus, prieš kuriuos L. Valst. Liaud. griežčiausiai nusistatę.

M. Sleževičiaus ir Z. Toliušio kalbos palydėtos širdingiausiu plojimu.

Toliau ėjo pranešimai iš vietų. Visi atstovai skundžiasi sunkia ekonomine, finansine ir morale padėtimi, persekiojimais administracijos ir kunigijos, bet visi reiškia didžiausio pasiryžimo kovą laimėti, visi pilni šviesaus optimizmo, energijos, noro nenuilstamai dirbti iki galo.

Pažymėtina, kad suvažiavimas šiemet beveik dvigubai skaitlingesnis ir įdomu, kad jame dalyvauja ir moterys, kurios, pasirodo, pastaruoju laiku pradėjo rodyti didelio veiklumo ir susidomėjimo partiniu gyvenimu.

21 val. Tarnautojų s-gos klube įvyko draugiška vakarienė, per kurią draugiškai pasidalina nuomonėmis, įspudžiais, iškalusyta ilgiausia eilė sveikinimų. Varžantieji įstatymai ir čia davė save žinoti, nes iki 12 nesuskubta visa padaryti, kas-buvo nusižymėta, reikėjo išsiskirstyti. P. Bortkevičienei iškelta dideli; ovacijų.

"L. Ž."

PLAČIAU APIE SUVAŽIAVIMĄ

(Nuo musų korespondento)

Tradicinis Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Partijos kuopų atstovų suvažiavimas, 1925 m. gruodžio 4 ir 5 dieną, Kaune, Miesto Rotušės svetainėje. Jau iš anksto buvo galima tikėtis, kad rinkimams į III Seimą besiartinant, suvažiuos iš visų Lietuvos kampų daug kuopų atstovų, nes šis momentas labai svarbus. Na, ir privažiavo gana skaitlingai. Nuo pat ryto rinkosi jaunų žaliukų, senių, barzdotų ir plikių ir šitame suvažiavime jau dalyvauja ir moterys, kas ypatingai visus stebino. Centro Komiteto pirmininkas Mykolas Sleževičius, skambučiu duoda ženklą užimti kedes. Salė veik pilna. Tribunoj pasirodo Mykolas Sleževičius. Jis stovi tiesiai, ramiai, rimtai korektingai, visi laukia įtemptai ką pasakys. Prabyla į suvažiavusius draugus ir juos sveikina pareikšdamas, kad tokiu svarbiu valstybei momentu, galėsim aptarti savo rašto gerovei reikalus ir siulo išrinkti prezidiumą numatytą Centro Komiteto iš šių narių: — pirmininkauti D-rą Joną Staugaitį (a. a. V. Kudirkos draugą) D-rą Buzelį, Bukovą ir Mikolauską nariais; sekretoriatan — Cezarį Petrauską, Andriuškevičių ir Misiuną. Prezidiumas išrenkamas vienbalsiai ir kviečiamas užimti savo vietas. Išrenkamos komisijos, mandatų komisija iš Lauzausko, Gluodo, Radišausko, Raupio ir Liekio — redakcinė komisija — tiesininko Z. Toliušio, K. Ralio, JČ. Strimaičio, Bieliuno, Kuzminsko, Gudelio ir Matulevičiaus. Pirmininkas paskaito Centro Komiteto patiektąjį reglamentą ir dienotvarkį, kurs suvažiavimo priimtas be pataisų. Dienotvarkė susideda iš 13 paragrafų su alfabeto papildymais. Pirmoj eilėj eina sveikinimai, raštu, telegrafu-mu ir žodžiu nuo įvairių organizacijų, įstaigų ir asmenų, kuriuos suvažiavimas priima triukšmingu plojimu. Toliau eina pranešimai apie Centro Komiteto veikimą, pranešimą daro Mykolas Sleževičius. Jis, savo ilgoj, rimtoj ir turiningoj kalboj, plačiai apibudino V. l. C-ro K-to veikimą, pabrieždamas, kai kuriuos faktus, ir laikotarpius pavadindamas šiuos metus juodaisiais metais, susirinkimų, spaudos ir sąžinės laisvės varžymo metais. Kaip jurų vilnis, klerikalinė reakcija (juodoji magija) juodają Seimo naktį (birželio 20 d.) padarė smurtą ko nedrįso daryti nė juodas dvigalvis caras (prieš opoz. atstov.). Darydamas platų pranešimą, M. Sleževičius, palietė visas tas puses, visus sunkumus, ką reikėjo per tuos metus kovoti su kademų netikusia ir kraštui pragaištinga politika. Kalbant, politiniu, socialiu, visuomenės, laisvės organizacijos ir kitais klausimais suvažiavimo dalyviai karštai plojo. Apie rinkimų fondą ir misiją Amerikon, praneša p. Makauskas. Jis savo neilgoj, bet turiningoj, kalboj praneša apie dabartinių finansinį stovį ir siulo apdėti kiekvieną kuopą nauju mokesniu, kad padidinus organizacijos iždą ir Rinkimų Fondą. Taip pat nupasakoja savo misijos tikslą ir pasekmes Amerikoj, savo įspudžius, vaišingumą, brolių amerikiečių simpatijas Sandariečių ir kitų ir perskaito rezoliuciją pasveikinimui Sandariečių ir suvažiavimui priėmus, įteikė prezidiumui. Toliau daro pranešimą apie Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Frakcijos Seime veikimą bei darbų atskaitą, diplomatas Seimo atstovas Zigmontas Toliušis. Z. Toliušis, kaipo oratorius, gražioj savo kalboj nupasakojo visą padėtį musų atstovų Seime, Frakcijos sudėtį, pašalinimą iš Frakcijos atstovo R. Skipičio ir tt.

Nežiurint į tai, kad kademų valdžia daro didelius sunkumus musų darbui, vis delto padarytas milžiniškas darbas Frakcijos. Vienų tik paklausimų Vyriausybei frakcijos narių paduota (1925 m.) 50. Interpeliacijų įnešta Seime 8, kaip konkordatas su Vatikanu, del savivaldybių naikinimo, prof. A. Janulaičio iš Vyriausio Tribunolo pašalinimas, susirnkimų ir spaudos laisvės varžymas, 2-jų milionų litų svetimai valiutai užpirkti ir t.t.

(Bus daugiau)

LAWRENCE, MASS.

Kompozitorius Mikas Petrauskas, nedėlioje, sausio 10 d., 7 val. vakare, Lietuvių Kliubo svetainėje, 41 Berkeley St. duoda koncertą ir mums, Lawrenco kolonijos lietuviams. Taigi pasistengkime pasinaudoti reta proga ir ateikime reto svečio koncertan.

Dalvvaus dar tame koncerte ir mylimi musų muzikos veikėjai: J. C. Navadauskas, Emilija Tataroniutė ir kiti.

Korespondentas

Arkadijus Averčenko.

Ciniko pasakojimai

Vertė Leonas Vitkauskas.

MENAS IR PUBLIKA.

(Vietoje įžengiamojo žodžio).

Jus — rašytojai, aktoriai ir dailininkai! Jus visi (o ir aš taipgi) rašote, lošiate ir piešiate tam dauggalviui paslaptingam žvėriui, kuris vadinasi **publika**.

Kasgi tai per paslaptingas toks žvėrys? Ar atėjo kam nors į galvą matematiškai išskaičiuoti vidutinę kulturinę ir estetinę lygmalę tojo "žvėries"?..

Juk tie, su kuriais mes gyvenime susitinkame, keno draugijoje sukiojamės, kas sakomai sulig pažinties nagrinėja musų veikalus — tie žmonės, tikrumoje, — ne publika. Jie, dėka kaip tik artimumo prie musų.

O kas gi tie, likusieji? Toji Marija, Kondrato duktė, kuri ploja katučių tamstai, Šaliapine, tas Ignacas, Zacharo sunus, kuris žiurinėja tamstos, Borise, Grigorijaus sunau, reprodukcijas žurnale "Žar-Ptica", tasai Semionas, Semiono sunus, kuris skaito mano apysakas.

Paslaptingieji eartimieji nepažįstamieji — kas jųs?

Nesenai aš, sėdėdamas viename simfoniniame koncerte, išgirdau užpakaly savęs dialogą dviejų kaimynų sulig kėdės (o, dialogą viso iš šetos žodžių).

— Pasakykite, tai — Grigas?

— Dovanokite, aš atvykėlis.

Tasai šešių žodžių dialogas davė man progą atsiminti kitą dialogą, girdėtą manimi prieš apie dvyliką metų; ar neatiš dengs jis kiek tąją uždangą, už kurios paslaptingai slepiasi "dauggalvis žvėrys?"

Prieš dvyliką metų aš sėdėjau svetainėj Bajorų, susirinkimo raudonoj mažesnėj sofoj ir klausiau koncertą simfoninio orkestro, kurį dirigavo aštuonių metų Villi Ferrero. (Tasai mažytis genialus vaikas važinėjo po Rusiją su dideliausiu pasisekimu metuose 1911-1913 išeidamas, kaipo diriguotojas dideliausio simfoninio orkestro. Įspudis nuo jo koncertų buvo sudrebinantis. Prieš keletą metų Villi Ferrero mirė. —Past. autoriaus).

Ašai ne stenografas, bet atmintis pas mane gera... Todel, pasistengsiu stenografiniai perduoti tą pašnekėsį, kuris buvo vedamas užpakaly manęs žiurėtojų, taipgi sėdėjusių raudonose mažesnės sofose.

— Klausykite, — užklausė vienas ponas savo pažįstamojo, išklausęs geniaiai pravestą genialaus diriguotojo "Anitros šokį". —Kuo tamsta tai išaiškini?

— Ogi štai tą, ką jis taip pastebėtinai diriguoja.

— Paprastas neužauga.

— Tai yra, ką tamsta tuo nori pasakyti?

— Aš sakau—tasai Ferrero — neužauga. Jam, gal but, metų apie keturiasdešimts. Jį apie trisdešimts metų mokino-mokino, o dabar štai — išleido.

— Gi negali to buti, ką tamsta! Pažiurėk tamsta į jo veidą! Pas neužaugas veidai raukšlėti, senio pavidale, o pas Villi typiškas veidelis aštuonmečio išdykėlio, švelniu apvalainiu ir pustomis vaikiškomis luputėmis.

— Tuomet, reiškia, gipnotizmas.

— Koks gipnotizmas?

— žinai tamsta, kuris užmigdo. Užgipnotizavo vaikištį ir išleido. Mosuok, girdi, lazdele.

— Daleisk tamsta! Visi mokytieji pareiškė, kad po gipnozu žmogus gali daryti tiktai tą, ką jis moka darytį ir normaliame gyvenime. Taip, pavyzdin, mergaitę galima po gipnozu priversti pabučiuoti esantį netoliese vyrą, bet niekaip negalima priversti kalbėti ją angliškai, jeigu jinai nežinojo anksčiau angliškos kalbos.

— Rimtai?

— Na žinoma.

— Tuomet visa tai labai keista.

— Tame tai ir dalykas. Aš todel ir klausiu: kuo tamsta išaiškini tai?

— Gal, jį kankino?

— Ogi štai, žinai tamsta, kaip mažus akrobatus... Pasakoja, jog juos išlaužo ir dargi verda piene, kad pas juos kaulai pasidarytų minkštesni.

— Na, ką tamsta. Kame tai matyta, kad diriguotoją piene virtų?

— Aš nekalbu paraidžio prasmėj — piene. Gal but, tiesiog novijo. Sugriebs jį už plaukų ir na tampyti: "Diriguok, biaurybe-" Verkia vaikas, o diriguoja. Badu marina taipgi kartais.

— Na, ką tamsta! Prie ko čia novijimai. Ana dargi juokdariai, kurie išveda dresiruotus gaidžius ir žiurkes, -- ir tie veikia gražumu.

— Na, ką ten tamstos gražumas! Jeigu ir atsiekia gražumu, tai niekų — gaidys, patraukęs mapu virvutę, šauna iš pūstalieto, o žiurėk vaikštinėja rubuose stoties viršininko. Štai tamstai ir visas gražumas. O čia — mažas vaikėzas diriguoja simfoninį orkestrą! To gražumu neatsieksi.

— Reiškia, sulig tamstos, jį gimdytojai novijo? Keista gipotezė! — Jis įžeistai patraukė pečiais.

— Reiškia, sulig tamstos išeina taip: imame mes paprastą meilios išvaizdos vaiką, imame novyti, plakti jį per ką papuolė — ir vaikištis per metus-dvejus jau diriguoja simfoninį orkestrą taip, kad visi lieka sužavėti?!.. Blogai gi tamsta žiuri į dalykus.

— Kaltas! Tamsta štai vis manęs klausi: išaiškink, ir išaiškink. O kaip tamsta pats išaiškini?

— Ką? Villi Ferrero?

— Taip tamsta.

— Čia jeigu ir gali buti išaiškinimas, tai daug sudėtingesnis. Paskutiniai užkariavimai optinės technikos...

— Tamsta manai — pagalba veidrodžių?

— Tai yra?

— žinai tamsta, veidrodis, tam tikru kampu... Fokusų rodytojai atsiekia to, kad...

— Ne, tamsta, tai niekai. O mačiau aš vasarą "Akvariume" mekaniškąjį dailininką. Mažas žmogus, kuris savarankiškai atvaizdus nuo publikos piešė. Įsivaizdink tamsta sau, aš sužinojau kaip tai daroma: jisai sujungtas elektriniu laidu su tikruoju dailininku, kuris sėdi už kulisų ir piešia ant kito popieriaus. Ir ką-gi tamsta manai! Įtaisyta taip, jog mažas dailininkas genialiai tiksliai pakartoja vien jo judėjimus ir piešia labai panašiai.

— Daleiskit tamsta! Mekaniškąjį žmogų galima judinti elektra, — Bet juk Ferrero gyvas vaikas! Jį dargi profesoriai apžiurinėjo!

— Hm! Padėkim. Na, tokiu budu — aš tiesiog atsisakau suprasti: kame gi čia dalykas?!..

Aš negalėjo daugiau klausyt to pašnekėsio.

— Ei, tamstos, ponai. Visa, ką tamstos kalbėjote, gal but, labai malonu, bet kodel tamstoms nedaleisti ką nors labiaus paprastą, negu elektriški laidai ir veidrodžių sistema.

— Butent?

— Butent, kad vaikas — tiesiog genialus!

— Na, atleisk tamsta, — atšovė senis — autorius teorijos apie novijimą. — Štai tame ir dalykas, kad tai butų perdaug paprastas išaiškinimas!

Pamanykite tiktai: raudonoj sofoj užpakaly manęs sėdėjo žmonės, kuriems mes rašome eiles, apysakas, piešiame paveikslus, šaliapinas jiems dainuoja, o Pavlova jiems šoka.

Ar negeriau visiems mums, šokantiems, dainuojantiems ir rašantiems, su Šaliapinu ir Pavlova priešaky, užsiimti urmo prekyba jaučių odų? Aš žinau truputį sąskaitybą — pasiimsiu ant savęs vedimą raštinės knygų.

O Villi Ferrero bus pas mumis vaikiščiu pasiuntinėjimam, — nunešti sąskaitas užsakytojams... A?

(Bus daugiau)

POEZIJA

BROLIO KAPAS...

Žiuriu į brolio kapą
Vienam kampely, kapinių,
Sieloje tyliai kai kas sako:
"Vieta ramumo be skausmų".

Jaunutis brolis mirė,
Nepažindamas savęs,
Nedaužomas bangų —
Nejausdamas širdies.

Numiręs jisai ilsis
Ramioj vietelėj kapinių,
Nemato mano vargo,
Dygiųjų erškėčių kelių...

Žiuriu į brolio kapą
Ramiai sau ilsinti senai,
O sieloj tyliai tebesako —
"Nurimsi čia tiktai".

J. Medžiausis.

J. Žvelgunas.

Pro rukus, pro kalnus
Tave išvydau...
Tu šventa, graži —
Nekalta esi-...
Tu žvelgėsiu vylių
Man širdį užburei!
Tu širdy mano
Saule žibėjai!
Ir tau tiktai vienai
Vainiką pinu
Iš meilės jausmų
Begalinių...

NAUJIEMS METAMS.

Daug linkėjimų širdingų,
Iš sielos širdin siunčiu.
Ir svajonių paslaptingų,
Glėbius ateities minčių...

Laimės, džiaugsmo kodaugiausiai,
Per šiuos kiaurus metelius,
Kad sekmingai kulturingai
Puoštum tėviškės kelius.

A. J. Jokubaitis

TRIOLETAS.

Ko tylite medžiai,
sustingę — nebyliai?..
Ar jaučiat ir jus, ką jaučia
mano širdis?...
Ar girdit ir jus, liudną
virpėsį dainų? —
Ko tylite medžiai,
sustingę — nebyliai?
Ko liudit nuleidę šakas?...
Ko ilgu jums?
Ar ir jusų širdys tokios,
kaip ir mano? —
Ko tylite medžiai,
sustingę — nebyliai?
Ar jaučiat ir jus,
ką jaučia mano širdis?

J. Žvelgunas.

NETROKŠTU GARBĖS.

Netrokštu garbės, nei laurų vainiko
Už savo dainas, kurias aš pinu.
Tik trokštu, kad vargšai, kur pavergti liko
Ateity išvystų laisvės dienų.

Trokštu, kad kiekvieną vargšą, bedalį
Ateity skaisti laisvė vainikuotų!
Šiandien jie menkučiai ir nieko negali,
Ir vien skurdą kenčia del turtuolių puotų.

Trokštu, kad visi vargdienių sunųs
Pažintų mokslą, išvystų šviesą.
Ir kad nugriautų priespaudos galiunus,
Pažintų pasauly tikrąją tiesą.

Aš kol gyvensiu, jus šauksiu į kovą
Už žiaurų likimą ir skurdą kietą.
Ei pirmyn! Griaukim priespaudos valdovą!
Aš jums dainuosiu, aš jus poeta.

Tik jaučiu neb'ilgai teks man jums dainuoti,
Nes jėgos silpsta, nors dvasia dar trankos.
Matau, kad reikės jau pasiduoti
Galybei baisiosios juodos rankos.

Vienužis.

NUVYTO BALTOSIOS ROŽĖS.

Jau visai nuvyto tos baltosios rožės,
Kur prie krutinės prisegei man jas.
Jau kitą užburė tavo veido grožis
Ir tu kitam atvėrei sielos gelmes.

Aš vienas einu skausmų taku...
Jau nieks nebežavi man širdies šaltos.
Dar neišnyko visai iš akių
Praeities šešėliai meilės nekaltos.

Gili praeitis dar neužmiršta,
Prakilnus sapnai dar neišnyko...
Visai neišgęso ta ugnis karšta,
Jos kibirkštis amžiams rusent pasiliko...

KOMPOZITORIAUS MIKO PETRAUSKO

Dienyno nuotrupos.

(Tąsa)

Rugpiut. 27 d. Vilkaviškyj koncertas. Diena ne daili, lija, bet koncerte buvo pilnai žmonių. Koncertą rengė Apskrities viršininkas, p. Kubilius ir kiti valdininkai.

Rugpiut. 28 d. Automobiliumi atvažiavome Mariampolėn. Sustojome kokios tai davatkos viešbutyj. Mano nuomone: kur vieni vyrai — tvarkos maža, bet kur vienos moterys, tai ir švaros maža. Taip ir čia — moterys viską veda, tai nėra geros tvarkos, nei pavyzdingos švaros. Atsigulėme kambaryje ir jaučiame aš ir p. Pokrovskis, kad kokis tai neskanus kvapas. Išmiegojome. Ryte Pokrovskis padarė įvestigaciją ir rado po lova 'puoduką", kuris kas-žin nuo kada sau ramiai stovėjo. Kuomet nurodėme į nešvarą, tai tarnaitės ir šeimininkė keikė svetį, kuris taip padarė. Visai užmiršo apie savo pareigas, kad jų privalumas patarnaut ir apžiurėt. Visgi amerikiečių hoteliukai, kad ir mažuose miesteliuose, yra švarųs ir gerai prižiurimi.

Rugpiut. 29 d. Koncertas. Žmonių susirinko daug, bet buvo burys ir labai nerimtos publikos: nekurie kariškiai vidurinio rango ir nekurie žydeliai. Kiti sakė, kad buvę pasiųsti nekurie "bomai" iš kunigų logerio, kad kliudytų koncertui, kad trukšmadariautų. Nepataikė: koncertas yra koncertu; dori žmonės ir mitingus gerbia, netik koncertus. Ten daugelis žmonių apie save daug mano, ir nieks jiems nepasako, kad tuščios jų puodynės. Teatras didelis, bet tvarkos jame ir nėra, nes kas kelios minutės vis geso elektros šviesa; tas buvo ir-gi nuo neprižiurėjimo. Teatro savininkas koks tai žydelis. Kai elektros šviesa buvo nepastovi, tai aš nusiunčiau krautvėn nupirkt žvokių, ir koncetrą ištvermingai baigiau.

Koncertą rėmė "Šešupės Bangos", tai buvo žmonų, kuriems niekas nebrangu, bile dalykai kur nors ne "jų žmonės" įeina kad ir prakilniausin darban.

Rugpiut. 30 d. Labai lija. Išsiskyrėme. Pokrovskis parvažiavo namon, Kedainiuosna. Buvo manyta duot koncertą Alytuje, bet nepraktiški žmonės man nurodė, kad ten nedaryčiau, nes Gira su Ateitininkais po Alytų ieškąs "Paparčio žiedo". Negerai padariau. Koncertą reikėjo rengt. Turėdamas kartais laiko, bekoncertuodamas, peržiurėjau daug visokių scenai veikaliukų, ir, tiesą sakant, nieko gero neradau. Norėtųsi turėt orginalių dalykų, bet tų, geresnių, labai mažai. Bet kas nuostabu, kad visi veik verstiniai dalykai — tai gyvas šiukšlynas. Matyt, vertikai patys yra nekiek išsivystę, kad nesuranda geresnių veikalų. Jeigu jau turėt ką nors svetimo, tai tik ne šiukšles. Jeigu musų dailės deivė negali musų poetų įkvept, tai kam imt įkvepimus pašlemekių. Tą sakydamas, aš ne esu tuomi, kad nors karvė tegul čekoliadą daro, bile musų karvė. Yra gražių dalykų, tik reikia jų paieškot ir nereikia vien taikyt pilkajai masei. Žiaurus instinktas, prastas išsilavinimas neprivalo but paisomas, nors jo butų ir didumą.

Mariampolėje, vakare, buvo gaisrininkų šventė. Maršavo jie, žibintuvus degino, — tai ir visa pramoga. Devėjo blizgančias kepures.

Memorandum.

Lietuvoje, iš nekurių bajorų gyvenimo stebies ir nusistebėt negali. Užėjau vieną tokį, kad turiu jį pažymėt. Jo dvaras gamtiškai gražus ir kai-kas gražiai įtaisyta. Sodas apie 30 dešimtinių — vien įvaisiniai medžiai, uogos ir gėlės. Per sodą perkastas Venecianiškas kanalas ir gondolų turi taipgi pasiirstymui. Turi net du automobiliu pasivažinėjimui. Antroji pusė: kuomet reikia burną nusipraust, tai nėra ne tik tam tikros prausinės, bet nei lekštės. Kuomet reikia prausties, tai tarnaitė su "blekine" užpila vandens į rieškučias ir sau nusiprausiama burna. Dar geresnis dalykas: nėra toleto (išeinamos vietos) ir kiekvienas sau ieško vietos kartais tame gražiame sode tarp gėlių krumų. Manytum, kad gal kambariuose turi "patogumo" prietaisų. Nėra. Nei jokio puoduko kambarių palovėse nesiranda. Man prisimena senas Michailiškės kunigas (Švenčionių apskrityje), kur per atlaidus pas jį bunant vienas jaunas kunigelis paklausė, kur yra "patogumo" vieta. Senis kunigas atsakė baltgudiškai: "Idzi u krapivu" (Eik dilginan).

Rugsėjo 1 d. Mariampolėje buvau sustojęs suskurusiam Klimaitės viešbutyje. Tai moterų neva valdomas viešbutis.

Bunant tame viešbutyje prikėlė mane gramafono garsai, ryte, 4:30, iš kaimynių namų. Matyt, tuose namuose žmonės mėgsta muziką, kvaksėjo gerą laiką išpliurzytas gramafonas, o paskui pradėjo sukt ant išklėrusio aristono "kamarinskają". Išrodo, žmonės linksmai dar gyvena: be sriaubdami arielkėlę ar brolių benediktinų likerį upą glosto varšavine polka ar "kamarinsku mužiku." Anksti prikeltas, anksti susirengiau ir 6:45 ryte sėdau traukinin ir išvažiavau Kaunan. Koncertinis tournee Lietuvoje baigtas.

Rugsėjo 4 d. Išbuvęs iki šiai dienai Kaune, išvažiavau Šiauliuosna.

Šiauliai. Rengiu naują repertuarą Amerikos koncertams.

(Bus daugiau)

LEGENDA.

ANDRIEJAVAS (Kretingos apskr.) Šilėnų kaime yra didžiulis miškas, vadinamas "Šilu". Anksčiau, kaip pasakojama kai kurių senelių, čia buta durpynų. Iškasus durpes pradėjo augti medžiai, k. t. eglės, beržai, alksniai ir k., bet beveik "Šilo" vidury dar ir šiandien yra didžiulės pelkės, kuriose nugrimzda ne vienas galvijas, ir be to, jos dar pasižymi tuo, kad labai daug matosi žiburių (klystžvakių).

Legenda sako, kad iš tų pelkių išeidavo koks tai senis ir užsidegęs ilgą pypkę, dusliai alsuodavo. Ne vienas ukininkas ar šiaip jau žmogus iš kart manydavo, kad tai pavargėlio esama, bet nusigązdavęs, pamatęs, kad tai apsivylimas, kad tai vaidnetuvė. Šį senį tekdavo ne vienam matyti, nes tokiam gandui pasklidus kiekvienas ėjo žiurėti, ir sakosi, pamatydavo.

Šitas senelis, vokiečiams užėmus Lietuvą, iš tų pelkių išėjęs.

"K. Ž."

— Jonai, kodėl karpos neišnaikai nuo nosies?

— Negaliu.

— Del ko?

— Į pasą ji įrašyta.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
ANTHONY A. TULYS, Editor
K. J. PAULAUSKAS, Business Manager.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50; Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Nauja tikyba - Žydai įtikėjo?

Žydų rabinas, Steponas S. Wise, Carnegie Hall, New Yorke, sakydamas kalbą Gruodžio 20, 1925, pasakė:

Jezus iš Nazareto yra tikrai gyvenęs ir žydai, kaipo Jezaus broliai, turi priimti jo mokslą.

Krikščionys nesugebėjo Jezaus pasekti.

Rabinas Wise yra "laisvosios sinagogos" vadu ir yra philozopas-aukštaprotis. Jis pagavo tą pripažinimo mintį iš knygos "Jezus iš Nazareto", parašytos rabino profesoraius Dr. Juozo Klausner'io, prie Žydų Universiteto, Jeruzolimoje, kuris dirba pataisyme Biblijos ir Naujo Testamento sulyg originalių raštų.

Rabino Wise pareikšdamas sukėlė tarpe žydų didelį susidomėjimą. Vieni sutinka priimti Jezų, kiti ne. Liberalai-laisvamaniai žydai net didžiuojasi Jezumi, kaipo didžiausiu filozofu ir žydu, kaipogi ir žydiškumu, suteikime svietui Moizes, Abraomo, Izaoko, Jokubo ir Jezaus, kame jokia tauta negali lygiai pasigirti.

O kada Jezus gimė, gyveno ir mirė Žydų Žemėje, kuri dabar yra atstatoma (po 2000 metų) po žydų priežiura, tai galima spėti, kad žydai padarys dideles lenktynes su krikščionimis, kas padarys krikščionystės reformaciją — pagerinimą, ypatingai katalikų tikyboje, kuri, šale Jezaus tiki į daugybę molinių, metalinių, medinių, audimų, popieros — dievukų.

Taigi žydai gal pataps Jezaus mokslo atnaujintojais.

Tiek tai iš tikybiškos pusės.

Iš bizniškos pusės žydai padarys didelę konkurenciją Papai. Jie turėdami visas Jezaus gyvenimo vietas savo žemėje, jas tinkamai atnaujins-pataitaisys, kuomi patrauks visus tikinčiuosius į Jezų lankyti Jeruzolimą, o tuomi suneš milijonus pinigų aukomis, važinėjimu ir pragyvenimu. Taigi biznis bus labai didelis.

Jau planuojama viešbučiai su visais patogumais kaip New Yorke.

Palestina yra Anglijos kolonija, kurios butis irgi žymiai sustiprės rytuose, nes globojant Palestiną, Anglija laimi užuojautą visų krikščionių — 566,000,000.

Anglija moka savo politiką vesti.

Kas ražoma iš Lietuvos.

A. Olševskis (Chicagos) buvo Kaune 4 mėnesius. Norėjo įsisteigti kokį nors biznį, bet del sunkios finansinės padėties ir valstybės nesusitvarkymo — grįžta atgal Amerikon ir apie pabaigą gruodžio mėnesio jau bus Amerikoje.

Čarneckis jau Romoje. P. Klimas — Paryžiuje, Aukštuolis — Latvijoje — vedė gražią ir turtingą latvę. Zaunis (buv. Čekų Slovakijoje) vedė anglę (tai jau antrają žmoną), kuri jau nori jį pamesti. Šaulio žmona pamišus ir jau visi metai kai ligoninėje (Varšuvoje), o jis čia, Kaune, "enjoying all what he can".

Kaune, inteligentų kliube, lošimai tęsiasi. Nieko negelbsti ir opozicijos laikraščių perspėjimai ir aprašymai... Lošia daugiausia nevedę valdininkai, senberniai, bet yra įsimaišiusių ir vedusių. Tarpe jų, kazirninkų, yra ir amerikiečių lietuvių, dargi vedusių, kurie savo žmonų nemato kartais ir per keletą savaičių. Labai teisingai tas anglas svečias, kurio aprašymai eina Amerikos "Tėvynėj", prisiminė, bet ar toks viešas parodymas tų kazirninkų ką pagelbės, tai nežinia, nes lošimai ir dabar tęsiasi. Ir tęsis pakol bus valdytojais kunigai, jų klapčiukai iš krikščionių demokratų partijos, iš ukininkų sągos ir federantų. Persikeis tik tada visa tvarka, kada žmonės, darbininkai, pati sodžiaus liaudis susipras ir businčiuose rinkimuose į Seimą balsuos už Valstiečių Liaudininkų sąrašus.

(Iš laiško).

LAIŠKAS IŠ NAMŲ

Kaip kurie sako: O tu mano brangioji tėvyne Lietuva, kaip aš tavęs pasiilgau, kaip aš tave myliu ir t.t. Kaip tokių labai daug atsiranda, tai iš tėvynės važiuoja koks tėvynainis ir sako: "Jeigu tu myli tėvynę Lietuvą, tai duok jai pinigų. Ir duoda žmogus delto, kad tėvynę myli.

Kaip aš truputį paaugėjau ir proto įgavau, tai įsitikinau, kad viešpataujant krikščionims tėvynėje, visai nemiela gyventi. Nemielos nė Nemuno pakrantės nė nuplikęs šilelis. Nei supomoji nė Laisvė dulkėta, nė meili panelė. Žodžiu, nors virvę rišk sau po kaklu. — Ir išvažiavau aš jaunas bernelis, į svetimą šalelę pavandravoti.

Nereikėjo man nei bėro žirgelio, nei aukso kamanėlių, o reikėjo gauti vizą ir pasą. Iš kur važiavau, iš ten gromatėles siunčias, o dabar nutariau nebesiusti, nes namai ten, kur koja stovi. Tai matot, matušė man lopšyj įkalbėjo svetimą šalelę, dabar gali sau verkti už savo daineles.

Mano traukinys buvo jau pakeliui nuo Berlyno Dresdenant, o iš galvos Londonas dar neišsikrapštė. Anglams nė į galvą neatėjo, kad jie tuomet turės tokį miestuką. Jo padidinimui anglai statė namą prie namo, ir galų gale taip sutvarkė kvartalus ir gatvių užvardinimus, kad jeigu policisto paklausi, kur yra Blackhead. Walham, Green, o iš ten į City, Proper ar Hydepark —tai jis taip ilgai ieškos po knygą, kad greičiau pesčias surasi, negu jis pasakys. Velniukštis daug prakaito išliejo, jeigu jam reikia surasti savo laimėtąją dušią, užsikontraktavusią Ostende, aJgo-Court, Grene Marrisons ir tt.

O City reklamos naktyj! Jeigu dar nėsi įsitraukęs Whisky, Rum, Gin ar Brandy, o norėtum žinoti, kaip tau įsigėrus išrodytų, tai važiuok už 12 pensų į City — busi kvailas ir girtas.

Jeigu Berlyne paklausi vokiečio kelio nuo Friedrich st. iki Kurfuenstendamm, tai gausi nurodymą su pastaba, kad eisi valandą su pusę, o važiuoti tą kelią gali už 15 pf. Londone jeigu to pačio atstumo kelią paklausi anglo, tai gausi atsakymą kokiu autobusu ar tramvajum važiuosi. Jeigu paklausi, kad nori žinoti kelią pėščias — atsakymo negausi. Anglas tuomet sužinos, kad tu ne anglas, o koks kvailys, kuris net nežino, kas tai yra "Time is money". Velniai žino, kurie iš mudviejų kvailesni.

Londone mačiau operoj ir karalių. Kaip žinot dabar karalių matyti ne visur galima. Šios kategorijos žmogų matyti dabar retenybė. Karalius kaip karalius, su barzda. Tik lazdos neturėjo. Sako, lazda gulinti Parlamente ant prezidiumo stalo.

Vistik buvo pegalo įdomu pamatyti karalių. Trauk jį devynios tą Londoną ir Dieve duok Lietuvai turėti tiek sterlingų, kiek turi City. Aš kaipo atmintį turiu leisti uždėti pus padžius ant mano batų. Parvykęs į mano namus, radau punduką Kauno laikraščių. Kad ir kur kas mažesni, bet vinių daugiau kaip čionykščiuose. Apie Meierovičio mirtį čia tik buvo pranešta, o Kaune ir pasigirčyta. Man gerokai replėmis širdį suspaudė, kaip sužinojau apie a.a. mirtį Prieš kurį laiką aš "L. Ž." pasiunčiau straipsnelį apie jo ir p. Pustos turnę po Europą. Kadangi jis važinėjo traukinyj dviem klasėms aukščiau už mane, o aš budamas demokratas su tuom sutikti negalėjau, tai parašiau prieš p. Meieravičią. Kadangi jis dabar pirma klase nevažinėja, tai mano straipsnį, Redakcija, žinoma, atėjus, viernai į pečių įkiš. Aišku, kad ir honoraro negausiu. Taigi a. a. nuskriaudė netik Lenkiją, bet ir mane, važiuodamas slidžiais keliais. Šoferiui aš siulau mirties bausmę.

P. Černeckis ant kapo pasigyrė, kad jų a.a. matėsi Rygoj, Kaune ir dabar vėl Rygoj.

Pagyrų puodas — netaukuotas. Kodel aš nesigiriu, kad jį mačiau pernai per kalėdas Nationalinėj Operoj su žmona. Prisimenu, rukė cigaretą ir selterį gėrė bufete. Buvo dar tuomet jaunas, su akiniais. Per vienus metus taip paseno, kad ir mirtį prisiėjo.

Ką padarysi, kad vis; mus toks gyvenimas. Už metų mirs p. Černeckis, už kitų —šmulkštys su laivu prigers. Už trečių p. Petrulis iš orlaivio nukris ir tt. O galų gale ir aš pats graban atsigulsiu.

Kauno laikraščiai rašo, kad Kauna meno žvilgsniu pakilo. Taironas net buvo. Laikraštininkai matyti gavo geras vietas dovanai teatre — kad rašo. Kas jį matė prieš penkius metus (kada nieko dovanai neįsileido) tai nustebo, kad tokią pažangą padarė. Teatras keistas, bet geras ir tt.

To Tairovo ir greitumėlis! Birželio mėn. pusę mėnesio sėdėjo Dresdene ir štai vienu ypu Kaune. Tairovas jums dar neparodė tai "Mann dar Donnerstagwar". O tai geras kavalkas.

Nežinau kaip dabar stovi musų, t. y. jusų opera. Man kad tas pats, reikia, kada dainuoja p. Petrauskas, valgyti nesinori, — Sodeika — gert — Bieliunas gailiesi, kad pinigų turi.

Kaip dalykai su "Vilko'akiu"? Ponas A-tė Sutkų jau vadina Sutkeliu. Reiškia dalykai blogi. Išeina vargelis, sutkelis ir tt.

Komerciniai išeina "vargšas Sutkelis". Manau, kad p. Nenovinskis dar prisimena desantą Maironio, o Kalpokas gautą nuo manęs boksą.

P. Bičiunas užsiima propaganda "Vremia" laikraštyj musų juo, ir čiurlionį prikels iš grabo. Už tai p. Bičiunas gavo premiją 15 M.

Kas dabar yra pas mane naujo, mano tėvynėje Saksonioj. Nieko ypatingo. "Nieko ypatingo", tai reiškia, kad pas mane finansų krizis. Priešingai labai daug. Prasideda pasilinksminimų sezonas. Suvažiuoja garsenybės Pavlova, Roland von Berlin, Blane Vogel ir kiti.

Neblogiau kaip ir sostinėj.

Bet mano širdyj da šiandien šventė. Į nieką nesu dar įsimylėjęs. Eidamas gulti atsidustu iš visos širdies. Kaip didelis pasaulys ir kaip maža mano lova.

A. Julys.

P. S. Beje girdėjau, kad Varšavos Atraša Kaune buvęs. Pradėjus zlotui pulti, atvažiavo Lietuvon litų išsimainyti. Gudrus žydelis.

Sako eina Kaune ginčai ar Dievas lenko asmeny Kauną "budavojo" per 6 valandas ar 4 dienas. Vistik jo neapsirikta, kad už šimto metų Kaunas pastojo vienu didžiausių pasaulio miestų. Kai taip įvyks, tai visi "Liet. Žin." korespondentai apsigyvens Kaune.

A. Julys.

Dresden-Loschnitz.

Puolimas ir kilimas pinigų.

Rašo **B. F. Kubilius.**

(Tąsa)

Jei mes norime šią misteriją pinigų suprasti, supraskim, kad mes ritame dolerį, ar einame su doleriu, ir todel mes nematome dolerio permainos. Ir kada doleris kyla, išrodo butent, kad didelė masė produktų puola paskui jį, ir kada jis puola —didelė masė produktų kyla. Kitais žodžiais kalbant, jei dolerio kaina pakyla, visi produktai ir reikmenai atpinga, ir galima pirkti bile ką pigiau. Bet jei doleris puola, kaip yra dabar nupuolęs, viskas brangsta vienodai.

Tikiu, kad gal skaitytojas nenorės, su mano pareiškimu buti užganėdintas. Čia paduodu kitą budą kaip kilimą ir puolimą dolerio galima surašti. Šis budas suradimo yra taip vadinama rodyklė (the index number). Indekso numeris ar rodyklė ekonomijoje reiškia vidutinę nuošimčio skaitlinę, kuomet kainos puola ir kyla. Pavyzdžiui, jei cukrus pakilo pereitą savaitę keturiais nuošimčiais ir kviečiai dešimt nuošimčių; tada vidutinė cukraus ir kviečių kaina pakilo ant septynių nuošimčių. Numeris septyni yra pusė vidutinės skaitlinės 4 ir 10. Jei cukrus yra dvigubai sunaudojamas už kviečius, į jį yra duodama dvigubai svarbos ir jį skaitome dvejais pirkiniais vietoje vieno pirkinio.

Tada cukraus skaitlinė bus 4, 4, ir 10, kurie sudaro 18, ir 18 padalinus per tris gaunam 6. Numeris šeši parodo, kokiame nuošimtyje stovi cukrus ir kviečiai. Bet jei kviečiai yra du kart daugiau suvartojami už cukrų, tada kviečių skaitlinė bus 10, 10 ir 4, kurie sudaro iš viso 24, ir padalinus per 3, gauname 8. Numeris aštuoni yra nuošimtis kuriame stovi cukrus ir kviečiai. Per šią rodyklę (index number) mes surandame kaip aukštai kainos kilo ir ant kiek jos iškilo per savaitę, mėnesį, metus ir dešimt metų, ir šimtų metų. Šioji rodyklė parodo faktais, kaip kainos nuo įvairių išdirbių kilo ir puolė per daug metų. Kas tas rodykles išleidžia?

Jungtinių Valstijų Darbo Biuras išleidžia kainų rodyklę iš 404 pardavinėjančių daiktų ir kitos šalys tuos pačius budus vartoja suradimui puolimo ir kilimo pinigų. Ši rodyklė ir kitos panašios statistikos patikrina dolerio spėką ir parodo, kiek pardavinėjami daiktai buvo verti ir kiek patsai doleris — kaipo vieneta aukso — buvo verta. Primenu, kad įvairios rodyklės ir statistikos yra išleidžiamos kas vieną savaitę. Ką mes surandame per tas rodykles?

Vokietijoje kainos pakilo nuo 1913 iki 1923 milionais kartų. Tą pačią padėtį randame Rusijoje. Lenkijoje kainos pakilo po kelis šimtus tukstančių kartų. Austrijoj korona pakilo iki 15.000 tukstančių kartų. Italija, Anglija, Francija taip-gi nukentėjo del pakilusių kainų. Kainos kilo ant išdirbių, o pinigo pirkamoji spėka mažinosi.

Amerikoje, kiek yra žinoma per rodykles, buvo pastovios kainos, tačiau nevisai jos buvo pastovios, nes pakilo iki 100%. Kalbant daugiau apie tą patį, reiktų išnagrinėti visas skaitlines nuo 1860 ir 1923. Ir rodyklės rodo mums, kad kainos buvo pastovios per tuos metus. Šį laikotarpį vadiname normaliu. Ir doleris turėjo vertę normalę perkant bile ką, — reiškia kiek jis pats buvo vertas auksu mintoje. Bet kiti metai Amerikoje nebuvo normališki, ir rodyklės rodo mums, kad nuo 1860 iki 1865 metų doleris buvo vertas tik 40 centų. Ir nuo šių metų einant iki 1913 m. taip prieš karinius laikus — doleris visais budais mainė savo vertę; pavyzdžiui nuo 1869 iki 1913 dolerio vertė buvo 152 centai, ir nuo 1913 jis pradėjo pulti ir nupuolė iki 40 centų 1920, ir nuo 1920 iki 1922 radome, kad doleris pakilo iki 72 centų. Ir nuo šių metų doleris beveik stovi toje pačioje vietoje. Bet nuo 1922 iki 1925 m. mes vėl randame, kad doleris yra tik vertas 65 centus. Dabar aš klausiu, ar doleris yra pastovus savo vertėje?

Yra reikalas parodyti kodel doleris nėra pastovus ir maino savo vertę kas metai arba per kokius atsitikimus kitais žodžiais kalbant, kokios priežastys yra, kurios įvykina nelygią vertę dolerio. Pirma priežastis tai yra "išsiputimas" (inflation) ir "susitraukimas" (deflation) dolerio. Žodis išsiputimas reiškia ekonomijoj, kad šalis išleidžia daugiau aukso nei gauna, ir doleris prapuldo savo vertę tarptautiniame markete. Pavyzdžiui, Vokietijos, Rusijos, etc., markė ir rublis pražudė savo vertę ir išsiputė, nes markė ir rublis pakilo iki milijono kartų. Pora čeverykų lėšavo 50.000 markių; Maskvoje laikraštį vaikas pardavinėjo už 20.000 rublių. Reiškia pinigai buvo išsiputę. Bet žodis "susitraukimas (deflation) reiškia ekonomijoje, kad šalis gauna daugiau aukso ir doleris darosi kas kart brangesniu — reiškia, kad šalis turi daugiau aukso nei jai reikia. Antra priežastis, kodel doleris maino savo vertę, tai yra umus pribuvimas pinigų šalei, del ko doleris puola ir žudo savo vertę. Kada tik Jungt. Valstijų valdžia gauna auksą iš Europos dabartiniu laiku, tada amerikoniškas doleris puldo savo vertėj ir kainos kyla ant visų prekių (produktų). Užtatai Amerikos kapitalistai nori vėl ant lengvių išlygų skolinti pinigus Europoje, kad palaikius dolerio vertę aukštesnę. Trečia priežastis mainymo vertės dolerio tai yra įvedimai įvairių kreditų; kaip tai "cheking" depozitai, išdavimas įvairių komercijinių kreditų, kurie nereikalauja gryno aukso, kaip pervedimui arba pirkimui bile daikto. Ketvirta priežastis, tai yra įvairus nuotikiai: karai, revoliucijos, etc. Tie visi sudaro ne normalį dolerį. Mes žinome, kad buvusi karė padarė ne pastovią vertę visų šalių pinigus. Prieš karę sunku buvo atskirti kur pinigai buvo brangesni, nes buvo viskas varoma ir daroma prie normališkos padėties finansų. Bet dabar yra kas kita. Ims labai daug metų pakol visos šalys grįš į normališką padėtį — tai į 1913 metus. Tačiau yra manoma per nekuriuos ekonomistus, kad nekurios šalys niekad negriš į normališkus laikus — tai yra viena iš jų Francija, etc.

Dabar aiškiai matome, kad doleris nėra pastovus. Ir visi ekonomistai sako, kad jis niekad nebus, pakol jis bus tokioj sistemoj. Dolerį galima padaryti pastoviu, taip kaip yra padaryti svarai, uncijos, kilovatai, gorčiai, bušeliai, pudai, etc. Jie visuomet nemaino savo vogos, ir jie visuomet sveria lygiai auksą kaip ir miltus be permainos savo kokybės. Dolerinė arba piniginė sistema galima permainyti, jei žmonės iš širdies pareikalautų. Kožnas gyvas žmogus — jei teisingas — nepakenčia vagystės ir baudžia prasikaltėlius visokiais budais, tačiau didžiausio vagies — plėšiko dolerio niekas nebaudžia. Jis kas metai ir kas kelioliką metų apvagia ir apgauna tukstančius nekaltų žmonių. Tačiau mes neatkreipiame į jį jokios atydos; net ir mažai yra rašoma apie jo plėšimo nasrus. Kada nekada vienas-kitas teisingas ekonomistas prasižioja ir vėl yra ramu visur. Bet jau reikalas atėjo, kada jau daug idealistų stato save į kovą, kad prašalinus dabartinę piniginę sistemą ir padarius naują. Apie reformą dolerinės sistemos pakalbėsime vėliau. Dabar aš priparodysiu faktais kiek doleris padavė nuostolių žmonėms. Aš manau, kad skaitytojas, žingeidaus sužinoti neteisingumą dolerio.

Bus didelis skirtumas, jei aš paskolinsiu 10,000 dolerių kam nors ant dešimt metų. Per dešimt metų gal doler. susitrauks iki 99 nuošimčių, o gal padidės dvigubai ar trigubai. Viename atvėjyje aš busiu laimėtojas, o kitame atvėjyje aš busiu pralaimėtojas. Abejuose atsitikimuose matote didelę socialę neteisybę. Vienas laimės, o kitas pralaimės. Ir jokio įstatymo nėra, kad galėtų už nuskriaustą užsistoti. Pavelyk man parodyti kaip tas veiks. Lai žmogus 1896 metais padeda 100 dolerių į banką. Podėkime sau, lai tas žmogus išima tuos pinigus kada nors 1920 m., kada doleris buvo vertas 40 centų. Tas 100 dolerių su visais nuošimčiais atnešė tam žmogui 300 dolerių, ir jis buvo linksmas, kad jis tiek daug gavo pinigų, sako: "matai ką padarė taupumas dėl manęs, aš gavau tris kartus tiek, kiek aš padėau bankon". Bet kada tas žmogus pradeda pirkinėti šį tą, tada pasijunta, kad jis mažiau galėjo nupirkti už 300 dolerius, nei pirmiaus, kada padėjo į banką pinigus galėjo nupirkti, kuomet doleris buvo 40 centų vertas.

(Bus daugiau)

KAZYS IR DĖDĖ

— Tai aš vėl su ragu pas tave atėjau, Čali.

— Generolams tas labai paprasta. O nuo ko gi šį gavai?

— Man gėda pasisakyti, bet jį gavau, vaike, nuo bobos.

— Generolas, vyčių generolas gavo ragą nuo bobos! Cha, cha, cha!

— Ir dar nuo bedievės, Čali.

— Nesvarbu nuo bedievės, ar dievotos, bile tik nuo bobos.

— Ji pasiutus boba, vaike.

— Jei generolams gali įmušti ragus, tai, žinoma, turi buti pasiutus.

— Ir taip šėrė, Čali, kad aš plumpt ant žemės, tartum negyvas. Tik žvaigždės akyse pradėjo maišytis ir viskas.

— Kaip gi tas atsitiko, dėde.

— Nagi, aš nežinojau, kad ta boba yra bedievė. Aš maniau, kad ji yra labai gera moteris. Mat aš dažnai ją susitikdavau ir vis ji man rodės geriausia moterim visam mieste. Bet, mat, žmogus nežinai kas slepiasi už kito dantų.

— Taigi, dėde. O tamsta vis sakydavai, kad bedieviai tai negeri žmonės, kuomet pats rokavai, kad ta moteris yra geriausia visam mieste.

—Tu, vaike, kažin ką pradedi. Žmogus juk nevisada manai, ką sakai.

— Tebuna ir taip, tebuna tas pamiršta. Na, pasakok toliau, kaip ten pasitaikė tos mušynės.

— Taigi, vaike, aš žinojau, kad tos bobos namuose gyvena vienas Sandarietis, bedievis. Sakau, kaip ji yra gera moteris, tai man duos išbandyti mano išradimą ant to bedievio. Bet apsigavau, vaike. Aš nuėjau pas juos, kada jinai taisė tam Sandariečiui vakarienę. Iš ėmiau mažą butelliuką tiršto skystimėlio pripiltą, ir sakau jai: "Žinai, kas čia?" "O kas? — ji paklausė. "Tai mano naujas išradimas", — aš vėl sakau jai. "Koks išradimas?"— klausia ji. "Geras išradimas", —sakau aš. Tuojau, sakau, tamsta pamtysi, kaip gerai jisai veikia. Tai bedieviams išradimas. Ji čia tik nusijuokė ir nieko nesakė. Tur but nenorėjo išsiduoti, kas ji per viena yra: bedievė, ar dievuota. Sakau, duok man čia truputį jo įpilti. "Ko įpilti? Čia aš jam vakarienę darau!" — suriko jinai. "Tai nieko, sakau, duok įpilti ir viskas bus gerai. Pamatysi, kaip greitai tas Sandarietis po tuom pasitaisys." "Kas gi čia yra?" — paklausė jinai. "Tai šiksnuosparnio sultys", — pasakiau. "Kad tave velnias, kur nujotų! Ar tu iš proto išėjai, ar ką!" — pradėjo ji rėkti ir kaip duos man pokeriu į kaktą, aš ir pastačiau kojas. Tai matai, vaike, kaip yra su tais bedieviais.

— Tai protinga ji moteris buvo, dėde.

— Protinga moteris. Protinga moteris, kad tavo dėdę kone užmušė. Tai taip tu manęs gailiesi, vaike. Dabar aš žinau.

— Bet kam tokios nesąmonės daryti pasenusiam žmogui?

— Kokios nesąmonės?

— Tos, už kurias gavai ragą, dėde.

— Aš, vaike, norėjau padaryti bedieviams gero, o jinai davė man ragą... Kas tai matė!

— Reikėjo duoti tamstai ir kitą. Tas tamstos "išradimas" yra kvailas ir kaip gausi daugiau ragų, tai ir atsižadėsi jojo.

— Aš vaike, parodysiu, kad jis nekvailas. Tu pamatysi. Tik palauk. Aš žinau, ką aš darau.

— Kad žinotum, tai ragų ne gautum nuo bobų.

— Ragas gauti pasitaiko ir protingam žmogui, Čali.

— Pasitaiko, tai pasitaiko, bet dabar pasitaikė nebe reikalo.

— Bet aš vistiek žiurėsiu, kad išbandyti tą naują savo išradimą.

— Kad žiurėsi, tai gausi dar ir kitą ragą. Gal dar ir didesnį. Pamatysi.

— Kitą kartą aš žiurėsiu, kad prie geros moters priėjus su savo reikalu.

— Tik gerос ir duoda tokius ragus su tokiais tikslais žmonėms.

—Aš, vaike, negaliu susikalbėti su tavim.

— Aš negaliu pertikrinti tamstos, kad dabar tamsta pradėjai užsiimti labai neprotingu dalyku. Matai, ant pat Naujų Metų gavai mėlyną ragą ir vaikščiok dabar su juom. Ar tai gražu? Žmonės sako, kad ką gauni ant naujų metų, tai paskui turi nešioti per ištisus metus. Gal taip bus ir tamstai.

— Tu, Čali, gali nesirupinti mano bėdomis. Aš nueisiu pas kleboną, pasiklausiu ką daryti su tuom guzu, kad tuojau jisai man pranyktų ir pamatysi, kad man guzo jau nebėra.

— Na, na, na. Manai, kad klebonas tai viską gali.

— Žinoma, kad jis yra visagalis.

— Tai ir matai.

— Ką matai?

— Tai ir matai, kiek tamsta tesupranti.

— Ar tu daugiau supranti, ką? Tu...!

— Bet, dėde, negražu pradėti taip bartis su Naujais Metais.

— Ir aš žinau, kad negražu, bet ką daugiau su tavimi daryti?

— Tai kurių plynių ateini pas mane?

— Kad aš, vaike, negaliu apseiti be tavęs.

— O aš be tamstos visada galėčiau apsieiti.

— Tai aš daugiau pas tave nebeateisiu.

— Ateisi, dėde.

— Kad ir ateisiu, bet dabar, tai sudiev.

— Sudiev, dėde. Laimingos kelionės.

— Einu pas kleboną.

— Keliauk sveikas.

Įvairios žinios.

BEDARBIAI.

KLAIPĖDA. Dabartiniu metu Klaipėdoj įregistruota 745 bedarbiai, jų tarpe yra ir tokių, kurie turi šiokį tokį pragyvenimo šaltinį, taigi tikrų bedarbių skaičius yra kur kas mažesnis. Paskutinėmis dienomis tie bedarbiai tarėsi su vietos valdžios ir savivaldybių organais del jų šelpimo. Vietos administracija rado galimybės duoti jiems darbo prie Appelhageno dirbtuvių. Tenės ir Minijos pievas sausinti ir kitur, iš viso penkiems šimtams darbininkų. Jie gali pradėti dirbti dar šią savaitę. Tačiau kai kurie darbininkų labiau suinteresuoti gauti pašalpą negu darbą. Pereitą šeštadienį bedarbių burys nuėjo į Smeltę ir bandė tenykščių dirbtuvių darbininkus sukurstyti streikui, tačiau šis pastanga nepavyko. Gruodžio 7 d. bedarbiai gimnastikos salėj norėjo daryti susirinkimą, kuriam tačiau savininkai salės nedavė. Darbininkai išsiskirstė nutarę dirbti jiems teikiamą darbą.

VAIKĄ NUŠOVĖ.

HOLYOKE, Mass., gruodžio 28 d. Keturiolikos metų vaikas Walter C. Yoigt stovėjo prie ugnies, lauke sukurtos, ir šildės drauge su kitais vaikais. Staiga jisai parpuolė negyvas. nežinoma, iš kur atėjus kulka pervėrė jo širdį. Jo draugai nusigando ir pabėgo nuo ugnies. Policijai dar nepavyko patirti, kaip ta žmogžudystė atsitiko. Gal tai bus medžiotojo atklydus kulka, o gal vaikai, gavę Kalėdų dovanomis šautuvą, pasirinko cieliu tą nelaimingą ir kur iš tolo jį nušovė.

RASTI KAUNO ISTORIŠKI DOKUMENTAI

KAUNAS. Rasti nauji istoriški dokumentai apie Vytauto bažnyčios praeitį. Vytautas ją pastatęs atminimui galutino su Jogaila susitarimo, kuriuo einant Lietuva tapo visiškai nepriklausoma, Vytauto valdžioje. Kan. Tumas sumanė to dokumento tekstą iškalti marmuro lentoj ir pakabinti Vytauto bažnyčioje.

GYVAS PALAIDOTAS.

Indijoj, netoli Allahabadu, įvyko nepaprastas religinio fanatizmo prietikis, kurio aidas buvo girdimas teismo rumuose, beteisiant du indu, Sita Ram ir Bhagvandin, nužudime Baby Varka Puri.

Šventasis liepė save gyva palaidoti ir minimi indai buvo kaltinami, (sulig anglų kodekso) kaipo pagelbininkai jo sauždybėje. Iškasus duobę, į kurią Baba gieduodamas religinius himnus savo noru įžengė, kaltininkai uoliai duobę užkasę. Kaltininkai teisinosi tuo, kad Baba buvęs tikrai šventu ir darės stebuklus ir jie, kaipo jo mokiniai privalėjo pildyti jiems duotą įsakymą. Anglų teisėjas pastebėjo, kad paprastas mirtingasis užkastas gali gyventi nedaugiau trijų minučių, tačiau pasitaikydavo tarp indų fanatikų, kad užlaikydamas atdusį užkastais išgyvendavo apie 33 dienas.

Ištardyta liudininkų, kurių tarpe buvo žmonių, patyrusių Babo stebuklus, butent, budami mirtingais ligoniais jo stebuklais tapo išgydyti. Teisėjas gi padarė išvadą, kad gyvas palaidotas indas nesą tai sauždybė, bet religinio ritualo (taip vad. "samadhi") pradas, ir tuo remiantis tiedu šventojo mokiniu buvo išteisintu.

KURIUO KELIU.

Papa Lietuvos kunigus biznierius-politikierius pastatė ant kryžkelio — gryžt bažnyčion ar mest kunigystė.

Pamatysime ką Lietuvos kunigai pasiskirs?

Apart visko geistiniausia, kad jie pasitaisytų ar pasitrauktų iš politikos ir valdviečių.

ROMANOVŲ KILMĖ — KARVIŲ MELŽĖJOS AINIAI.

Ryšy su dekabristų 100 metų sukaktuvėmis paskelbtas tų laikų revoliucionierių vado Brigeno dieninis, kuriame atidengiama Povilo I ir kitų Romanovų kilmė.

Iš Brideno dienyno matytis, kad caras Povilas nėra buvęs carienės Katarinos sunus, nes ji buvo pagimdžiusi tik negyvą vaiką. Tą pačią dieną, negyvąjį kudikį pakeitė į vienos Kotlo (Suomijoj) kaimo tarnaitės vaiką. Katarina visus tuos žmones, kurie platino gandus, jog Povilas ne jos sunus, išsiųsdavo į Kamčatką. 1846 met. sugrįžę revoliucionieriai į Petrapilį šią paslaptį atidengė. Buvo išleista net proklamacijų. Tokiu budu Romanovų kilmė paeinanti iš paprastos suomės tarnaitės, kuri tarnavo Kotlos kaime, kaipo karvių melžėja.

RAŠYTOJAS IR GENEROLAS

Turgenevas, išleidęs savo medžioklės apysakas, buvo laikomas gyvulių gyvenimo žinovu. Kaip tik tuo metu jis buvo pakviestas vaišes, kur buvo siulytas svečiams šaltas bufetas.

Pasitarnavęs kiekvienas pats sau, ieškodamas vietos atsisėsti. Turgenevas skubiai prisiėjęs savo lėkštę ir atsisėdęs vienam kampe. Mažiau laimingas buvęs vienas generolas, kuris pilna uniforma su pilna lėkšte rankoje dairęsis sėdimos vietos.

Pastebėjęs ramiai ir patenkintai valgantį rašytoją, manęs, kad šis civilis atsižvelgs į jo uniformą ir užleis jam vietą. Jis atsistojęs prieš jį ir, kad atkreiptų o dėmėsį į save, paklausęs: "Na, pasakykit man, kuo gyvulys skiriasi nuo žmogaus " Į tai Turgenevas iš vietos atsakęs: "žmogus valgo sėdėdamas, o gyvulys ėda stovėdamas."

NAUJI BANDYMAI GELEŽINKELIŲ SISTEMOJ

Anglijos inžinierius Chalmers Kearney's nesenai paskelbė savo naujai išrastą greitąjį elektros traukinį, kurio projektą jis dirbo 20 metų. ir išleido apie 200.000 dol. tyrinėjimamsš

Savo traukinio konstrukcijos pamatan inžinierius įdėjo gravitacijos dėsnį tiek jo įbėgimui tiek stabdymui.

Didmiesčių įtaisytuose požeminiuose geležinkeliuose stotys yra įtaisomos giliai po žeme, kurias pasiekti galima tik laiptais ir elevatoriais (judamais laiptais). Nuolatinis lipinėjimas alsina keleivius ir daug laiko gaišina ypač keičiant linijas arba vadinamon iš "kamšos" valandomis. Inž. Kearney principu stotys įtaisomos žemės paviršiuje ir keleiviams paprastu budu prieinamos. Traukinys, iš pradžios stumiamas motorų jėga nuo stoties pradeda riedėti pakalnėn, lįsti po žeme ir savo sunkumu įsismaginęs jau lygiu keliu, motorų padedamas, rieda daryda-mas lig 60 angliškų mylių. Besiartindamas į antrąją stotį, traukinys lipdamas į kalną, stbdosi savo sunkumu ir išlindęs ant žemės paviršiaus, visai mažai jėgos reikalauja sustabdymui. Stabdžiant suvartota energijos apie šešis kartus mažiau, negu senosios konstrukcijos traukiniuose.

Inž. Kearney traukinys rieda tarp dviejų bėgių: vienu apačioj, kitu viršuj lygsvarai palaikyti ir gali atlaikyti 100 svarų vėjo spaudimo kvadratinėje pėdoje. Tokiu budu yra tris kartus saugesnis už paprastus traukinius. Traukinys rieda dvigubai greičiau už esamuosius, galį pustrečio karto greičiau vežioti keleivius ir įnešdamas revoliuciją į požeminių geležinkelių sistemą pradės naują erą dimiesčių gyvenime.

Tel. So. Boston 0502

Paul J. Jakmauh, M. D.

(Jakimavičius)

509 EAST BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo. Reumatizma Ranku Koju. Nugaros skaudejima Šaltu Ranku Koju tispima. Duzuh Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas)

Tukstančiai žmoniu yra išgydze o milijonai dar nežino apie tai

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksо kiek ji pati svaris su lig naudos gydymo

Kaina 75 centai $1 50 ir $3 00 ir 10 centu extra už persiuntima

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.

518 MAIN ST. BOX 352

HARTFORD, CONN. U. S. A.

Skaitykite šias KNYGAS

Knygos tai yra žmonijos mokslas. žmogus skaitydamas knygas ar tai mokykloj ar tai namuose gauna apšvietimą ir atrandamą tinkamą savo gyvenimui kelią. Tad skaitykite šias knygas.

ŽMOGAUS PEREIGOS, puiki knyga, kurią skiekviena privalo perskaityti. Knyga 245 puslapių, kaina $1.00

KELIONĖ APIE PASAULĮ per 80 dienų. Ši knyga 238 puslapių su daugybe paveikslų. Tai neapsakomai puikus skaitymas, kaina tik $1.00

PALYDOVAS. Knyga 110 puslapių, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto plenu. Joje pavaizduota visa Lietuvos tvarka ir visos valdiškos įstaigos. Tą knygą kiekvienas privalo įsigyti kuris tik nori susipažinti su Lietuva. Kaina ..... 50c.

MAGARYČIOS. Tai puiki Feljetonų Knyga 144 puslapių. Joje telpa daugybė juokingų skaitymų, kaina 75c

KLYSTANTIS LAPAS. Tai gražių eilių ir dainų knyga, gauta iš Lietuvos. Parašė Pr. Budvytis. Kaina ..... 50c.

Šių visų knygų kaina $3.75. Bet kuris ims visas, tai gaus už $3.00.

Turime daugybę ir kitokių visokių knygų. Reikalaukite musų katalogo.

Sandaros knygynas

SANDARA 327 E Street, So. Boston, Mass

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužeminton kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai, nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnejimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Naujų Mokslo Vadovėlių

"Vienybės" Knygyne gaunami šie nauji, Lietuvoje išleisti, įvairus mokslo vadovėliai:

1. LIETUVIŲ LITERATUROS VADOVĖLIS. Parašė V. Zajančkauskas, išleistas Vilniuje 1925 m. $1.00
2. LIETUVIŲ DAINOS. Vidurinėms Mokykloms Vadovėlis, parašė M. Biržiška $1.50
4. SKAITYMAI Lietuvių Kalboms Pamokoms. Vadovėlis išsilavinti geriau lietuvių kalbą vartoti. P. Klimas .. $1.25
5. LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. J. Damijonaičio, kaina ..... 75c.
6. VIRĖJA. Praktiškas šeimininkėms vadovas. Nauja, 280 puslapių, apdaryta, Lietuvoje 1925 metais išleista šeimininkėms knyga $2.50

VIENYBĖ

193 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

MONTELLO, MASS.

Iš komunistų vargingos padangės.

Gruodžio 19 d., nedėlioj po pietų buvo šaukiamas susirinkimas kas dėl naujos unijos. Mat 1923 m. Brocktono darbininkai buvo bandę atsimesti nuo senos unijos, "B. and Shoe Workers". Mat amerikonai pamatė, kad naujai unijai vadovauja bolševikai, tai ir sugrįžo prie darbo, o lietuviai, nemokėdami atskirti bolševikų nuo visuomenės, pasiliko streikuoti. Pasekmės buvo tokios: streikieriai nuvaryti iš gatvių į stubas. Be to raitoji policija žiauriai pasielgė su lietuviais. Lig šiol, darbo netekę lietuviai, turėjo išvažinėti į kitus miestus, o čia pasilikę nuostojo gero vardo. Lietuviai balševikai sumanė tuo pasinaudoti, kad pradėtų miestas galutinai lietuvius persekioti ir iš darbo išvaryti. Mat, bolševikai manė kad lietuviams sumažėjus, jiem pasiliks Lietuvių Tautiškas Namas ir kitų lietuvių draugysčių kasos su pinigais ir tt.

Minėtą dieną komunistai bandė sulošti lietuvių vardu veidmainystę, sušaukti lietuvius į L. T. Namą ir suagituoti, kad lietuviai su pirma sausio atsisakytų mokėti mokestis į seną uniją, kas reiškia netekti darbo. Atėjus minėtai dienai ir valandai pas L. T. Namą pribuvo iš įvairių senos unijos lokalų sekretoriai, apstojo visus kampus, kad suskaičius lietuvius, kokių lokalų nariai lanko komunistų mitingus. Bet gerai, kad susipratę lie neėjo į tą susirinkimą, gerai suprato bolševikų daromas kilpas. Susirinko tik apie 40 bolševikų. Susirinkime dar p. Juodeikis anglų kalboje paaiškino, kad lietuviai žino, ką daro ir kad nesiduos bolševikams prigauti juos. Juodeikis — tai stačias kaulas bolševikų gerklėje.

Tą pačią dieną vakare bolševikai rengė neva 15 metų Tautiško Namo paminėjimą. Jie sudiktavo p. Pruseikai prakalbą ir tas pasakė. Apgailestavo kad tiek mažai susirinko į jo prakalbas.

Lietuvis pilietis.

LAWRENCE, MASS.

Choro Repertuaro Koncertas.

Gruodžio 27 d., Nedėlioje po pietų įvyko Choro Repertuaro koncertas, surengtas Bostono ir apielinkės artistų. Apart paties Choro Repertuaro leidėjo A. Bačiulio, dalyvavo sekanti artistai: Smuikininkas Antanas Židanavičius, Juozas Navadauskas, pianistė Emilė Tataroniutė, Rožė ir Ona Černiauskiutės, Julė Rainard, Zosė Vaitkaitė, Julė Vinkšnaitė ir Stasys Kuzma. Visi artistai savo uždaotis išpildė labai pagirtinai. Programas buvo turtingas ir įvairus. Šitas koncertas lawrenciečiams buvo tikra naujienybė. Buvo išpildyta ir naujų A. Bačiulio muzikos veikalų, kaip va: Artojas — Trauk, bėruti, Žuvusi Meilė, pastarasis kaipo trio, pianui, balsui ir smuika abligato; gražiai išpildė p-lė Tataroniutė, Bačiulis ir Židanavičius.

Artistai turėjo ilgą programą ir skubinosi išvažiuoti į Bostoną — į komp. M. Petrausko koncertą, tai buvo nusistatę dainų nepakartoti, bet kvartetą "Myliu" B—lio vistiek publika privertė artistus pakartoti, nors pusę, bet pakartojo.

Už tokį koncertą tai jau rugoti negalima. Gaila, kad žmonių buvo nedaug.

Vietinis.

HAVERHILL, MASS.

Choro Repertuaro Koncertas.

Gruodžio 26 d. čia įvyko choro Repertuaro koncertas, surengtas per Antaną Bačiulį. Apart A. Bačiulio programe dalyvavo art. smuikininkas Antanas Židanavičius, Juozas Navadauskas, S. Kuzma, Rožė ir Ona Černiauskiutės, Julė Rainard, Zosė Vaitkaitė, Julė Vinšnaitė ir pianistė Emilė Tataroniutė. Visi artistai savo uždaotis išpildė gana gerai. Programas buvo įvairus ir klasiškas. Po programui žmonės apstojo artistus ir džiaugėsi, ypatingai vilniečiai kėlė ovacijas smuikininkui Ant. Židanavičiui, prašė artistus užeiti svečiuosna, bet artistai skubinosi išvažiuoti į Lawrence, kur jie turėjo kitą koncertą. Haverhill'iečiai tokio koncerto nebuvo girdėję. Publikos buvo nedaug.

Koncertų Rėmėjas

PATERSON, N. J.

Gruodžio 19 d. musų kolonijoje ištiko nelaimė Lietuves komunistes, M. D. S. 38 kp. nares. Teofilė Dulkienė, Keidė Motejunienė ir Ona Banzevičiutė nuėjo į Main gatv. krautuves nusiprkti pasipuošalų Kalėdoms. Bet, tur but, moterėlės pamiršo pinigų pasiimti, nes krautuvėsna nuėjusios pradėjo imti daiktus be pinigų. Detektyvas jas užmatė taip darant ir suareštavo. Pas jas atrasta daiktų iš trijų krautuvių. Moterys visos yra komunistės. Dulkienė dar gi yra pirmininkė aukščiau minėtos kuopos. Moterys gana nebiednos, abi turi automobilius, viena tu pie $15,000 banke. Gaila, kad mergaitė Banzevičiutė tar jų įsimaišė.

Aš patariu komunistėms daugiau taip nedaryti.

Šilko Audėjas.

LAWRENCE, MASS.

"Socialistų" melagystės. Jau kartą "Sandaroje" buvo nurodyta Lawrence'o "socialistų" melagystės apie jų gyrimąsi skaitlingumu ir darbštumu. Bet tuomi jie, "socialistai", nepasiganėdinę "Keleivio" 53 Nr. prirašė dar daugiau melagysčių, apšmeiždami vietos Sandariečius, o "Keleivis", kuris yra netoli Lawrence'o įdėjo be jokių pažymėjimų kaipo tiesą, nors jis gerai žino, kad tai melagystės ir prasimanymai.

"Socialistai" (dedu kabelėse, nes jie, tie "Keleivio" korespondentai visai nėra socialistais, o tik prisidengę vardu socialistų šmeižia pirmeivius) rašo, kad "Sandara" nuolat kabinėjas prie Lawrence pažangiųjų organizacijų: prie Kliubo, Tautiškos parapijos, Birutiečių ir tt. Bet tas atžagareivis "socialistas" nepasakė ir nenurodė kokiame "Sandaros" Nr. ta buvo rašyta, nes jei jam reikėtų nurodyti, tai jis per dienas ir naktis nesurastų, nes "Sandaros" korespondentai dažnai tas organizacijas už jų gerus darbus del lietuvių ir Lietuvių tautos pagiria. Gyrė ir Kliubą, ir Birutės Draugiją, ir Tautiškąją Parapiją. Jei negyrė LSS. 61 kuopos, tai už tai, kad ji dar nieko gero nėra padarius ar nuveikus. O apie darbus Kliubo, Birutės (apie Juozapas ir Zelbora), Parapijos, Tamstos "socialistai", atsiskleisikte "Sandaros" senesniuosius Nr. ir paieškokite. Daug rasite (žingeidu: kokių priežasčių dėlei vietos 'socialistai" pradėjo simpatijos ieškoti prie Tautiškos Parapijos? Ar tik ne del to, kad gauti dolerukų ar narių prie nusmuksios 61 kp.?) jums reikalingų dalykų.

"Socialistai" kabinasi prie "Sandaros", kad ji parašė apie mirusį airių kunigą O'Reilly ir išveda, kad ji pagyrus mirusį kunigą del streikų. Kad "socialistai" nesupranta ką jie skaito, tai patvirtina šis jų užsipuolimas ant "Sandaros" matyti, kad jie nieko nebesuprato kas ten buvo parašyta. "Sandaroje" tik buvo prisiminta įvykiai del jo mirties ir to kunigo ypatybės, butent gabumas prieiti prie visų žmonių ir tikybų ir iš to pasinaudoti.

Kitas tų musų "socialistų" žioplumas, kad jie šeimyniską vakarienę pietus vadina "prakalbomis", buk visuomeninėmis. O ištiesų Sandariečiai turėjo tik parengę del savo narių šeimyniską susirinkimą su užkandžiais privačiuose namuose ir buvo ne 5 sandarečiai, bet 20 narių ir apie tiek pat nenarių (narių žmonų, vaikų).

Tasai "galvočius socialistas" dar rengiasi ir daugiau "Keleiviui" parašyt apie sandariečius.. Taip, prašom, tik susimildami rašykite tiesą ir neužsiimkite "mučelninkų" (munšainierių) darbais-plepalais, tada bus sveikiau ir pačiam "Keleiviui" ir sykiu "Sandarai", nes pastarojon nereikės užimti ginčus su nusmukusiais "socialistais" ir vieta susitaupins gereniems raštams.

"Sandaros" Skaitytojas

JEIGU DAR NETURIT SANDAROS KALENDORIAUS 1926 METAMS, — TUOJAUS ĮSIGYKITE.

AR JUSŲ VAIKAS TINKA MOKYKLAI?

Tukstančiai vaikų šiose dienose neturi tinkamos sveikatos atlikti mokyklos darbus, delto kad nevalgo tinkamo jų sveikatai maisto. O to galima išvengti duodant jiems tokių valgių kaip Standard ar Challenge Kondensuotas Pienas. Čia yra lengvai suviršKomo pieno ir cukraus, kurie duoda vaikams pilną sotumą.

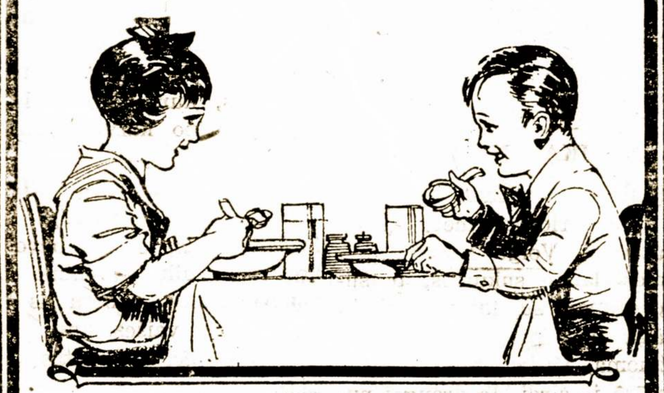

Padarykite vaikams valgių iš Standard ar Challenge Kondensuoto Pieno kaip va: pudingų, košelių, pyragaičių, saldainių, keiksų ir tt. ką jie mėgtų. Greit pastebėsite kai vaikai pasitaisys. Blėšinę visados laikyk šaldytuve reikalui.

DYKAI.

Be rušies gerumo ir sotumo jus dar gaunat brangių dovanų už leibelius. Šeimininkės, taupydamos leibelius, gali išdabinti savo namus tomis dovanomis. Kiekvienas leibelis turi didelę vertę. Štai matot ant paveikslo stiklą, kurį galit gauti už 10 leibelių. Pradėkite juos šiandien taupyt ir nuneškite į arčiausią dovanų krautuvę bei pasirinkite ką norit gražaus savo namams.

TAUPYKIT LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

PREMIJŲ KRAUTUVĖS

Musų Bostono Premijų krautuvė randasi:
89 Friend St. arti Haymarket Stq

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS

FALL, RIVER, MASS.
14 — 3rd Street, near Bedford St.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street near Main Street

NEW HAVEN, CONN.
near Crown Street
105 Temple Street

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street
near Washington St.

LIETUVOS VALSTYBĖS GYVAVIMO BRUOŽAI.

(Tąsa)

Kaip aukščiau buvo minėta bendrojo, formalio lavinimo mokslo įstaigų buvo pristeigta devynios galybės. Jaunimas ištroškęs šviesos, geresnės buities, su didžiausiu entuziazmu lankė jas. Bet neilgai tas entuziazmas tęsėsi, nes pamatė perdaug formaliu keliu pradėta eiti į šviesesnį rytojų. Pasipylė šimtai baigiusių gimnazijas ir vidurines mokyklas, pradėjo baladotis po įstaigų koridorius ieškodami vietų raštininkauti, nes jokios kitos specialybės nemoka, kaip tik rašyti, pagaliau prisipildė ir įstaigos. Šimtai jaunuolių atsirado gyvenimo gatvėje be specialybės rankose, o tęsti aukštąjį mokslą nėra lėšų, nes didžiausia dalis musų moksleivių samanotų bakužių sunųs ir dukterys, tad liko priversti nors pusalkani stoti universitetan, nes nėra kitokios išeities. Pagaliau ir vadai suprato, kad ateityje gali susidaryti didelė armija intelegentinio proletariato, kurs valstybei nėra pageidaujamas, nes gali sudrumsti ramų valstybinį darbą. Pradėta rupintis steigti spepciales mokyklas, kurios išleistų auklėtinį su šiokia tokia specialybe, kurie jau galėtų dirbti savo ir tautos naudai Nors ta klaida, kad ir pavėluotai buvo suprasta, vienok sparčiai taisant, gali buti atitaisyta be nuostolių ateityje. O šiandieninių nuostolių, kurių kraštas turi del specialistų stokos, nes mums specialistų stoka įvairiose srityse tiek priekybos, tiek pramonės, tiek ukio kulturos, nebeatitaisysi, nes jeigu šiandie taip ekonominio gyvenimo atsistatymas šlubuoja, tai tik delto, kad maža turime specialistų, kurie galėtų atsistatymo darbą sparčiau varyti pirmyn.

Dabar bendrai keleta žodžių del paties aukėjimo. Švietimo darbas perdaug įveltas ir veliamas politikos ratan. Pas mus švietimas, mokyklinis jaunuomenės auklėjimas, jau nekalbant apie jaunuomenę, kuri mokyklų nelanko, tapo valdančiųjų partijų priemone savo viešpatavimą ateityje užtikrinti. O kad taip iš tikrųjų yra, tai rodo tas faktas, kad šiandie nerasi Lietuvoj mokyklos, kurioje nebutų ateitininkų kuopos, o ateitininkai yra valdančiojo bloko perai, iš kurių išriedės savo žmonės. Reiškia tas musų tautos žiedas — jaunimas, kuriame musų tautos ateitis, vos tik išvydęs pasaulį ir pradėjęs ruoštis žengti į platesnį gyvenimą, jau yra girdomas politiniu raugalu ir skiepijama neapykanta kitų pažiurų žmonėms ir netolerancija kitų įsitikinimų. Ir koks gali buti iš tokio jaunuolio valstybės darbininkas ateityj. Jei jau šiandien gimnazistas — ateitininkas žiuri į savo klasės draugus, su kuriais bendrai pergyvena mokyklinio gyvenimo džiaugsmus ir vargus, kaip į didžiausius dabarties ir ateities priešus. Man teko net tokių kurjozų gimnazistų-ateitininkų tarpe išgirsti, kurie stato sau klausimą, — ar gali girdi laikyti ne ateitininką žmogumi, reiškia, jau tiek sufanatizuota dalis jaunimo, kad net tokius kvailius sau klausimus stato. O to fanatizmo pasekmės jau ir šiandie pradeda reikštis. Štai š. m. lapkr. 8 d. ateitininkų banda padaro smurtą Lietuvos universitete, suteršdami ir pažemindami jo garbę ir vardą vos kelinti metai begyvuojančiam. Puola kumščiais savo mokslo draugus socialistus, šaukdami, — vardan humanizmo principų ir obalsio "viską atnaujinti Kristuje", jums ne vieta universitete. Kyla klausimas. Kodel socialistams nėra vietos universitete O gi del to, kad jie netaip įsitikinę, kad jų netokios idėjos, kaip kad ateitininkų — štai delko ateitininkai socialistus nori barbarišku budu, kumščio pagalba išvaryti iš universiteto. Gerbiamieji skaitytojai, ar tai normalus apsireiškimas jaunuomenės tarpe, tos jaunuomenės, kuri yra musų tautos ateitis. Ne. Čia skaudi gyvenimo ironija, prie kurios privedė jaunuomenę musų "kunigėliai". Juk nebuvo praeityje, nėra dabartyje, nebus ir ateityje tokių gyvenimo momentų, kad visa žmonija butų vienos nuomonės, vienokio įsitikinimo ir vienokius idealus turėtų. O negerbti svetimų įsitikinimų, reiškia tą patį, ką ir nepripažint jam teisės gyventi — tai daugiau negu barbariška. Taigi ateitininkams sulyg jų darbų adestacijos tinka geriau obalsis "viską atnaujinti Judošiuje".

Toksai incidentas jaunuomenės tarpe rodo, kad musų valstybinis gyvenimas paraližuotas — serga ir sunkiai serga, kurio liga net jaunuomenę pasiekė. Tad reikia rimtai susirupinti, kad ligą laiku prašalinti iš valstybės gyvenimo, o ją galima bus tokiu budu pašalinti — per ateinančius seimo rinkimus paduoti balsą už tuos žmones, kurie pripažįsta teisę visiems gyventi, o ne "trejukei", kuri musų sunkiai iškovotą nepriklausomybę pražutin veda. Ir jei tokiu keliu toliau bus einama, tai prieisim prie to, romėnų posakiu betariant, kad "homo homini lupus est" (žmogus žmogui vilkas). O kieno čia kaltė? Tai musų krikščioniškųjų vadų, tikriau pasakius "kunigėlių", nes jie daugumą sūdaro.

Tad einama prie to, kad visa tai kas nekademiška, šluoti nuo paviršiaus.

Kas buvo pasakyta apie moksleiviją, tas pats ir su kaimo jaunimu. Ir ką bekalbėti apie kaimą, kurs nepratęs savistoviai galvoti, jei taip apjakina moksleiviją. Pažvelgus į jaunimą koktu darosi, kad tas tautos žiedas yra mirkomas politinaime kademų raugale. Pjudomas brolis prieš brolį, tėvas prieš vaikus ir priešingai — rezultate šeimos gyvenime įvyksta didžiausia nesantaika. O iš to, kokių tauta gali lauktis darbininkų, vadų? Tik fanatikų gauja, kuri tik staugs tautos genijų perbloškę ir visa, kas ne su jų pažiuromis sutinka — terorizuos, o iš gražios malonios tėvynės-močiutės Lietuvos virs niurus kapinynas: kryžiais, vienuolynais ir kalėjimais nusagstytas. Ir vargas tam, kurs norėtų, budamas Lietuvoj arba sugrįžęs brolis — lietuvis senatvei, pakvėpuoti laisve ir laisvai numirti.

Kai del kitų pakraipų kuopelių mokyklose, tai veik ir netenka kalbėti, o jei yra kur, tai kaipo išimtis, ir jau vargas tam, kurs drįsta jose dalyvauti, nes mokytojų, ypatingai kapelionų yra "čincerojami" visokeriopais budais — tai laipsniai mažinami, tai elgimasis sumažinamas, tai tėvams skundžiama, žodžiu kenčia pirmųjų krikščionių persekiojimus. Mat didelė dauguma, gimnazijų ir progimnazijų direktoriai kunigai, bet yra ir šiaip mokytojų kunigų, nekalbant apie kapelionus, kurie tiesiog šnipo pareigas gimnazijose eina.

(Bus daugiau)

MOTERŲ SKYRIUS

KAIP MES KENČIAME.

Vienas rašytojas sako: "Gyvenimas yra žaidimas. Bet kaip tada, jei tau palieka nebesvarbu, ar tu išlosi, ar pralošį?.."

Kada mes prisižiurime į savo gyvenimą, tai matome, kad didelę didžiumą laiko mes praleidžiam žaizdami arba dirbdami tą, kas mus neinteresuoja. Musų aplinkybės taip susidėjusios, kad mums tenka daryti tą, ko mes nenorėtumėm.

Kartais pamatai merginą, kur išėjusią su tokiu vaikinu, su kuriuom tikrai ji neeitų, jei tik jai pasitaikintų patogesnis. Pamatysi septynioliką ar maždaug tiek metų merginą išėjusią su plika galva kavalieriu. Ko jinai išėjo su juom? Žinai ko. Vienai sėdėti namie nusibosta, pasidaro ilgu. O tas, su kuriuom ji norėtų išeiti, ir nurėtų pasitenkinimą išėjus, nevadina jos; jis eina su ta kita. Tad ji turi eiti su tuom, su kuriuom gali.

Arba vėl matai kur senbernių "bunčius" varvina seilę žiurėdami į ten toliau stovinčias merginas. Jos jiems nepriejnamos. Na, ir turi praleisti šventadienį kalbėdami kokius niekniekius tarp savęs. Jiems ilgu ir neramu ir nemiela, bet kas daryti?

Ten vėl matai kolegiją baigusį vyrą vedant "diskusijas" su truputį apsiskaičiusiu žmogumi. Pasiklausyk ir suprasi, kiek tą universiteto vyrą interesuoja tos diskusijos. Anasai "apsiskaitęs" pasakoja, o pastarasis tik pritaria jam. Klausai ir jauti, kad pastarasis mano: "Jo nebeišmokinsi, tegu jis pasilieka su savo nuomonėmis. Kam dar jį užpykinti, pasakant ką priešingo".

Taip perdėm ir eina veidmainystė. Žmogus savy užsidaręs kankinasi, laukia ko, ieško ko... O dienos ir metai bėga, kapai vis arčiau ir arčiau.

Ypač yra nelaimingi žmonės tie, kurie turi jautrią sielą, grožės troškimą.. Tie minioje labai retai ir labai mažai užeina ką, kurį galėtų visa širdimi pamėgti. O jei kada pasitaiko toksai užeiti, tai dažniausiai jis yra surištas su kuo kitu ir pastarajam nebegali gražinti tų pačių afekcijų.

Tai taip mes kenčiame ant šios žemės.

Vėjų Sesuo.

DEL KO MERGINOS LAUKIA NEVEDUSIOS?

Gerbiama Vėjų Sesuo: Kada ten tamsta rašei, kad mergina sulaukus 20 metų yra senmergė. Aš gi manau, kad mergina turėtų buti pradėta skaityti senmerge nuo 23 metų. Bet mano supratimu mergina turėtų apsivesti iki 20 metų. Jei gi iki to laiko ji neapsiveda, tai kas nors su ja turi buti negero, ar ne? Tad aš noriu paklausti Tamstos, kas su ja yra?

Mergina 19 metų.

ATSAKO VĖJŲ SESUO:

Brangi sesute, matyti, kad tamsta neturi vilties ištekėti iki sulauksi 20 metų, tai dėl to ir klausi manęs tokio klausimo. Ir aš manau, kad mergina iki 20 metų turėtų buti ištekėjus. Jei gi neišteka iki to laiko, tai kas nors su ja turi buti blogo. Žinote, su merginomis yra ta bėda: Kol jos yra jaunos, tai yra labai foolish. Jos svajoja gauti vyrą tokį, kuris ir gražus ir turtingas ir išmintingas ir turintis gerą vardą ir tt. Bet tokių vyrų nedaug yra ir todėl tos foolish merginos dažnai apsigauna ir vėliaus apsiveda ir su negražiu ir su neturtingu ir su neišmintingu ir tt.

Tačiau aš visada sakiau ir sakysiu, kad merginai neverta tekėti už to vyro, kuris jai tikrai nepatinka. Nes paskui abi pusės del to nukenčia. Merginai geriau pasilikti senmergei, negu eiti už jai nemėgstamo vyro.

Vilniaus Seimo Jubilėjus.

Iniciatyva Lietuvos Valstiečių Liaudinikų buvo sudarytas Did. Vilniaus Seimui paminėti komitetas. Ko-to sąstaton įėjo F. Bortkevičienė, pirmas Lietuvos Prezidentas Antans Smetona, Jonas Vileišis (Kauno m. burmistras) Kun. Tumas, Mykolas Sleževičius. Tai brangi lietuvių tautai ši tradicinė šventė, kur pirmieji pasiliuosavimo obalsiai buvo iškelti. Užtat ją tinkamai įvertino musų spauda ir platokai aprašė.

Visa Kauno apylinkė pridengta baltu sniegu, darė senąjį Kauną žilu seneliu primenantį senus, didžius ir galingus Vytauto laikus. Trispalvės iškeltos išdidžiai plevesavo, reikšdamos Lietuvių Tautos ir Valstybės Nepriklausomybę. Žmonių pilnos gatvės.. Švelnus pietų vėjelis glostė veidus ir tarytum alsuot lengviau darėsi. 2 valandą visi skubėdami traukia į Valstybės Teatrą, kiekvienas nori pamatyti senus tautos veteranus, Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvius ir pasveikinti juos. Teatras pilnas. Laukia visi įtemptai — ne kokios, premjeros, ne su skambančiu balsu artisto, bet kilnesnio dalyko, kuris kiekvienam tautiniai yra brangus. Pakyla uždanga. Scenoj pusiauračiu susėdę kelios dešimtys senų žmonių, daugumoj jau žili, gyvanimo naštos paženklinti. Jų tarpe matyti ir generolų, kunigų kaimiečių ukininkų moterų ir vyrų. Pradedant kaimo artojais ir baigiant valstybės pryšakiniais vyrais — visų buvo matyti iš visų Lietuvos kampelių atvykusių į tą didį jubilėjų.

Publika atsistojimu pagerbia D. Viln. Seimo dalyvius ir karštomis ovacijomis sveikina ir šaukia D. Vilniaus Seimo dalyviams valio!

Did. Vilniaus Seimo Prezidiumas, sėdi pirm. Liet. Prez. Antanas Smetona ir Stankunas; Klimaitis ir Liudas Gira sekretoriate. Prie kito stalo sėdi Jonas Vileišis (Kauno Burmistras) ir pirmininkauja. Pirmininkui pasiulus pasiųsti D-rui Jonui Basanavičiui, kaipo Did. Vilniaus Seimo sumanytojui ir jo pirmininkui pasveikinimą, triukšmingai plojama po daug kartų. Prie to, mirusius Did. Viln. Seimo dalyvius pagerbiama visų atsistojimu. Pirmas išeina kalbėti Antanas Smetona, kurį visi sutinka triukšmingu delnų plojimu. P-nas A. Smetona, savo prakalboj pažymi, kad šias sukaktuves minint, reikia ne tik pasidžiaugti nudirbtais darbais, bet ir susimąstyti, reikia praeitį jungti su dabartimi ir kritiškai įvertinant sudaryti tolimesnę ateitį. Ir čionai pažiurėjus Did. Viln. Seimo nutarimus, tenka konstatuoti, kad toli gražu ne visi jie yra įvykdyti. Vilniaus neatvadavome, demokratizmo obalsiai neįvykdyti, spaudos laisvės nėra ir t.t. Opozicija persekiojama ir skaitoma priešvalstybine, kenksminga. To demokratinėse Europos ir Amerikos Valstybėse nėra. Jei demokartizmo Lietuvoj nėra, tai parodo, kad jo mažai tėra piliečiuose. Todel reikia daryti reformas savyje. Ir Vilnių tik su gryna sąžine, susitvarkę galėsime atvaduoti. Su kaimynais reiktų turėti gerus ryšius ir sugyventi. Partijose esą tokių kurie svajoja apie diktaturą; turėtų rupėti ne diktatura (kademai mano diktaturą įvesti), bet bendras visų grupių, visų partijų sugyvenimas ir turėtų buti sudarytas bendras teisėtas tvarkos žydinys. Plojama.

Antras išeina kalbėti Seimo atstovas Mykolas Sleževičius.— Lygiai 20 metų sueina šiandie, kaip lietuvių tautą ilgai miegojusi pabudo ir pasauliui pareiškė, kad ji gyva ir nori gyventi. Didžiajame Vilniaus Seime dalyvavo visi lietuviai be jokių skirtumų; šiandie tie skirtumai labai pasireiškia ir šiandien minint D. V. S. jubiliejų čia nėra tų kurie sudaro vyriausybę, nėra, nedalyvauja nė vienas dabartinės vyriausybės atstovas? (Publika smarkiai pritardama ploja).

Matomai, kad ne visiems rupi tautiniai ir valstybiniai idealai, ne visi tais Did. Viln. Semo obalsiais džiaugiasi. D. V. S. nutarimai nurodė patį demokratinį susitvarkymą ir pabrėžė visą kryptį Lietuvos Valstybės formavimosi. Ir 1917-1918 ir 1919 metais visas valstybės operatas susikurė iš apačios iš liaudies, pradedant valstiečių miestų parapijų komitetais. Ir čionai, kaip ir D. Viln. Seimo laikais, buvo bendra kalba, bendra mintis, kad čia Lietuvoje nebus sunų ir posunių, bet bus visiems lygus teisingas ir geras gyvenimas. (Ploja). To dabar nėra. Todel visos partijos, visuomenės grupės, visi privalo susijungti į bendrą frontą prieš tuos, kurie diktatoriškai bando valdyti Lietuvą, paniekindami D. V. S. iškeltus demokratybės obalsius, kurie pamynė, sulaužė teisingumą ir teisėtumą, prieš tuos, kurie laužo konstituciją. Reik gelbėti Lietuvos ekonominė finansinė ir moralė padėtis. Kiekviena valdžia turi skaitytis su visuomenės nuomone, su opinija, o nevaldyti ją, neeiti prieš jos valią ir teise (ploja). To reikalauja konstitucija, demokratybė, nepriklausomybė. Taippat kad Lietuvos dalys butų sujungtos į vieną kuną. Protarpiais jo kalbai karštai plojama.

Kas tai tas D. V. S. jubiliejus? Ką jis mums primena? O tai Didžiosios Rusijos Revoliucijos 1905 m. laikmetį, kada 112 pavergtųjų tautų, ir bendrai plačioji liaudis, visoj rytų Europoj nešusi jungą ilgus amžius, pareiškė pasauliui jog "mes norim laisvės"! ir paskelbė visuotinąjį streiką. Sujudo visa Rusija. Momentu sustojo gelžkeliai, paštas, fabrikai, įstaigos, didžiulė caro kariuomenė lyg išsigandusi stovėjo... O caro žandaras nespėjo karti. Ir štai tame dideliame sumišime, kadą pats dvigalviu ereliu vainikuotas caras išsigąsta, kada milijonai žmonių bruzda, pasireiškia ir lietuvių tautos valia su Didžiuoju Seimu Vilniuje.

Sutruko vergijos pančiai, geležys suskambėjo ir laisvės vartai atsivėrė. — Taigi, "nebeužtvenksi upės bėgimo, nesulaikysi jauno kilimo". Daugelis tų karštų veikėjų, musų veteranų, po 1905 metų ir kalėjimuose buvę ir Sibiro ištrėmimus matę ir kitokių baisenybių praleidę, o didesnė dalis jau žemelėj ilsiasi, kiti senatvės ir vargo prislėgti tautos gilumoje likosi ir jau visai užmiršti... Tik bendra mintimi švenčiame istoriškąją dieną... nors mažą dalelę, iš viso skaičiaus dalyvių Vilniuje — čia matome gyvais. Praeities diena mums parodė, kaip gyvenimo protarpiai sijoja per amžinasties tinklą. Vieni miršta, jų vieton kiti auga, tai zoologinis apsireiškimas, bet dvasinis, idėjinis — pasižymi patriotizmo dvasios galingumu, nors amžiai praeis, bet tautinė žmonių dvasia žmonių generacijoj nežuna, nors ir erškėčių keliais eis, bet ta idėja visad sau laisvę iškovos. Vakarų vėjeliui paputus, sužibo toji šventoji musų Vaidilų, Krivių-Krivaičių pelenais aptraukta ugnelė, įsigavo ir Vilniuje suvažiavusiems tautos vyrams 1905 metais pakurščius įsiplevesavo ir uždegė plačiąsias mases — liaudį, sužadino tautos sunus ir vėl atgavome Nepriklausomybę, kurią nuo lenkų unijos buvom praradę... Ir šiandie švęsdami tą didelį iš vergijos pasiliuosavimo žygį Vilniuje, ir prie laisvės aukuro lenkdami galvas linkėkime Lietuvai musų tėvynei šviesios ateities. Tiesiog skaudu darosi, kai mintimis peržiuri Lietuvos etnografinę istoriją, ir pamatai didžius Mindaugio ir Vytauto laikus, galingą Lietuvos Valstybę, plačius jos rubežius siekiančius Baltijos ir Juodasias jures, taip garbingas tautos tradicijas — norisi didžiuotis. Bet susimąstykime. Mes kovojam del laisvės, kovojam su išoriniais priešais už nepriklausomybę, bet šiandie dar turime kovoti (del teisių su vidaus priešu — juoduoju internacionalu, kurie visokiais budais kaip voratinkliai aptiesę, apjuosę visą Lietuvos kuną. Šių dienų manymu, tai neleistina jaunoje valstybėje klaida. Šis elementas valstybei pavojingas. Priedangoje švento sosto pasiuntiniai, nuolat vyksta Lietuvon, politiniai lenkų šnipai kaip Cechiniai, Kliknos ir kiti. Dabartinė Lietuvos valdžia, kurios kabinete kunigai sėdi, pirmoj eilėj jos pareiga proteguoti Romos interesus, tai liudija visa eilė faktų. Nėra nė vienų politikoje žingsnio, kurį butų laimėję Lietuvos visuomenės naudai. Tuo laiku, kada siautė visu įsiutimu caro reakcija, kada reikėjo bendros darbui rankos, nebuvo tokių nesutarimų, susiskaldymų kaip šiandie. Nebuvo patricių ir plebėjų bendrai kovai del laisvės; šiandie tas pragaištingas "nenusimanymas" politikoj, pagimdė dvi ruši piliečių — sunus ir posunius! Šiandie Lietuvos valdovai akli ir kurti paliko, šiandie tautos idealai užmiršti ir bizniu paversti. Šiandie tik partijų reikalai jiems svarbu, kad didesnį lizdą prieš Seimo rinkimus turėjus.

Atmink, lietuvi, kad šiandie dar Vilniaus neturime, šiandie musų Seimas dar senajame Kaune! Todel jei save laikai lietuviu, tark savo žodį dabartiniams Lietuvos valdovams, kad greičiau atsisakytų nuo visokio biznio, imtusi bendro valstybei darbo ir eitų link Vilniaus!

Begalo yra skaudu, kad tokiose tradicinėse lietuvių tautos šventėse kaip šiandie, kas yra svarbu visiems mylintiems Lietuvą, bendrai dalyvauti tose Did. Vilniaus Seimo iškilmėse — nesimatė nė vieno "valdovo", kurie moka taip save ofišuotis, "tautiškai ir valstybiškai nusistatę, kurių maža saujelė mėgsta dažnai visuomenės vardu kalbėti. Kaip tikri "sunus". Kodel nematyti nė vieno valdžios atstovo, kurie turėtų sėdėti kartu su garbingais tautos veteranais ir jiems atstovauti. Matyti, kad ne visų širdys vienodai plaka ir šiuo momentu tas aiškiai pasireiškia.

Štai vienas didelis dokumentas iš Did. Vilniaus Seimo laikų užsilikęs, tai krikščionių demokratų gimimo metrika, originaliai žodis į žodį atspausdinta, kuri taip skamba: "Draugijos" Nr. 1. 1907 m. sausio mėn.:

"Aiškiai pasakome, kad nuo Rusijos skirties neketiname. Nors tas ir be pasakymo žinoma, bet stambiais žodžiais tą išreiškiame, idant musų priešininkai negalėtų mums išmetinėti to noro atsiskirti."

Šią programą Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos sustatė:

1. Kun. Kan. Jonas Dambrauskas, 2. Kun. Jonas Maciulevičе, 3. Kun. Pranciškus Bučys.

Tie trys kunigai, pasirašę po Lietuvos Krikščionių Demokratų Susivienijimo Partijos Programa. (tai yra Lietuvos kademų metrika) šiandie plačiajai visuomenei gerai pažystami ir jų nuopelnus tinkamai įvertins. Ar negėda jums, ponai kunigai, Kristaus mokslo skelbėjai, šiandie prieš pasaulio akis, ar nesmerkia jusų sąžinė tų antitautiškų darbų? Biauri gėda turėtų buti dar kademiškoj spaudoj maskuoti savo "griekus" ir prieš lietuvių tautą teisintis Kunigas ponas Pranciškus Bučys, buvo Lietuvos Universiteto Rektorius, kunkanauninkas Jonas Masiulevičia ir kun. Aleksandras Dambrauskas žymus L. kunigų poetas — viš tai nemaži ponai, žymųs vyrai, veikėjai. Vyručiai, geriau vieton teisintis ir kitus plusti, geriau tarkit "mea culpa"...

Todel, lietuviai broliai ir seselės Amerikoje, nemažiau turi rupėti ir jums Lietuvos ateitis, jos likimas. Kiekvienas uoliai prisidėjote savo gausiomis aukomis prie bendro Nepriklausomybės atstatymo. Jusų, tas sunkiais alsavimais uždirbtas centas, daug padėjo ir tikiamės padės musų sostinę Vilnių atvaduoti. Taipogi išnaikinti visus tuos parazitinius gaivalus, kurie griauja demokratinius pamatus. Aiškiai suprantama, kad daug brolių iš U. S. A. buvo parvykę, ištroškę pamatyti tėvynės, po Didžiojo Karo ir parvykę keikdami "lietuvišką tvarką", leidosi atgal. Žinoma, kad tokiuose sunkiuose čėsuose, vos Didžiojo Karo vėsulai praslinkus, galėjo buti įvairių atsitikimų. Ir šiandie, nors šiek tiek valstybės aparatas sustiprėjęs, tačiau "valstybinių vagių" esama, o kas gali išreikalauti atskaitomybės iš anų metų, kada amerikiečiai aukas siuntė Lietuvon, kas jas gavo ir kieno vardu jos liko priimtos?

Čia turėtų paaiškinti Lietuvos valdovai.

Mindaugietis.

Geras abelnam naudojimui Laimentas

Pain-Expelleris

Kuomet reumatizmas ar neuralgija vargina jus, ištrinkite skaudamas vietas šiuo atsakančiu šimyniniu linimentu ir tuoj jus pajausite palengvinimą.

35c ir 70c bonka valstinėse. Tėmykite, kad butų Inkaro vaizbaženklis

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Dr. J. C. Seymour

(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis pritaikau akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius

H. S. Stone O. D.

Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L—I—E—T—U—V—I—S
DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISO VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ADVOKATAI.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.

A. O. ŠALNA (SHALLNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 0441

"ŽMONIJOS ISTORIJA"

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradedanti apsakyti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų apsako plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.
Leidžia "Dirva" — kas iškalno užsiprenumeruos gaus už $2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

DIDŽIAUSIAS VEIKALAS UŽ TOKIUS PINIGUS!
——Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.——
(Reikalaukit cirkuliorio dykai, paaiškinančio apie knygą)

"GALIUNAS"

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

"DIRVOS" KNYGYNAS
3352 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, O.

Vietos žinios.

PASKAITA.

Pereito septintadienio vakare, vietinės Sandaros 7-tos kuopos rupesniu, buvo surengta labai įdomi iš muzikos srities paskaita, kurią skaitė buvęs "Sandaros" redaktorius, gerb. Vincas J. Šliakys. Nors del kokių tai priežasčių viešai niekur ir nebuvo skelbiama, tačiau žmonių susirinko gan skaitlingas burelis. Prelegentas, gerb. Šliakys labai nuosekliai apipiešė visą svarbą muzikos —kaip muzika žmonės apsireiškė ir tobulinos, kokia yra gera ir kokia bloga muzika ir kokią naudą žmogus turi, kuomet jis klausos geros ar blogos muzikos. Žodžiu sakant, paskaita buvo labai įdomi ir neįkainuojamai brangi tiem, kurie jos klausėsi, nes galėjo daug ką pasimokinti.

Sekančio septintadienio vakarą, gerb. V. J. Šliakys suteiks paskaitą apie botaniką. Paskaita prasidės lygiai 7:30 ir jeigu kas pasivėluos bent vieną minutą, — negirdės pradžios. Todel mylintieji paskaitas, bukite paskirtu laiku.

NAUJŲ METŲ SUTIKTUVĖS

Vietinė Sandariečių Moterų 78 kuopa surengė linksmą vakarėlį. Palinksminimui susirinkusius Naujus Metus laukti, buvo ir muzika: Alekna grajibuvo ir muzika: Alekna grajino smukika, o p-lės K. Kasparaitė piano. Susirinkę linksmai šoko lietuviškas polkas.

Kiek pasilinksminus, Sandarietės skaniais valgiais pavaišino svečius ir paskui vėl visi prie muzikos linksmai sulaukė Naujuosius Metus. Linkėtina Sandarietėms ir daugiau surengti panašių linksmų vakarėlių.

NAUJI METAI SUTIKTI IŠKILMINGAI.

Nauji Metai sulaukti iškilmingai ir labai linksmai pp. Bratėnų "Naujoj Respublikoj". Puota prasidėjo kaip 8 val. vakare ir tęsės iki po 4 val. ryto. Ant rytojaus, per Naujus Metus, vėl buvo atnaujinta.

Žymi vietos Sandariečių veikėja, p-nia Bratėnienė surengė labai gražią "New Year's Eve Party" pagerbimui plės Emilės Šimkoniutė, Komp. Miko Petrausko ir "Sandaros" Redaktoriaus Antano Tulio bei artimesnių jo draugų. Puotoje dalyvavo šie svečiai: Emilė Šimkoniutė, Katrina Šatunaitė (Shea), Anelė Bratėnaitė, Mikas Petrauskas, Antanas Tulys, Adolfas Namaksis, Julius Šimkonis, Vincas Šliakys ir Bratėnienė, jos brolis Vileišis ir Bratėnas. Prie stalo patarnavimu, papuošalais ir tulais formalumais rupinosi p-lės Balčiunaitė ir jos draugė.

Nerokuojant įvairiausių valgių ir gėrimų, stalas buvo papuoštas gyvomis, raudonomis ožėmis, degančiomis žvakėmis ir tt. Svečiai susėdo prie stalo truputį po devynių ir bevalgydami ir besikalbėdami sulaukė Naujų Metų. Paskui vieni susėję į didįjį salioną ėmė žaisti bei šokti; kiti, suėję į "rukomąjį salioną" — knygyną šnekučiavosi. Taip tęsės iki po keturių ryto.

Ant rytojaus, per Naujus Metus, tiems patiems svečiams dalyvaujant, turėta geri pietai ir pakartota žaidimai bei šokiai, kurie užsitęsė vėl iki vėlumai.

Mikas Petrauskas atsižymėjo kaipo "Šeikas", nes Katrina Shea ir Emilė Šimkoniutė buvo arti prie jo širdelės. Jodvi pataikė labai gerai lošti. Emilė Šimkoniutė palikо svečiuose gražų įspudį, beskraidydama kaip peteliškė ("butterfly"), o gražuolės prizą laimėjus Katrina Shea, berodydama svečiam naujus "stepsus". Jodvi, "tos neperskiriamos draugės", taip linksmai ir gražiai užsilaikė visą laiką, kad p. Petrauskas pareiškė, jog yra labai retenybė užeiti taip gražiai išsiauklėjusias lietuvaites Amerikoje.

Buvęs.

SUSIRINKIMAS.

ALT. Sandaros 7-tos kuopos metinis susirinkimas bus sekančiam sekmadienyj, sausio 10, 1926 m., 1:30 val. po pietų, savoj svetainėj. Visi nariai malonėkit buti šiame susirinkime, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

NAUJI METAI. NAUJI DARBAI.

Šiuomi norime priminti gerb. gabijiečiams ir gabijietėms, kad sekančio penktadienio vakare bus Gabijos repeticijos ir kad visi susirinktumėt paskirtu laiku, nes darbo yra daug.

Gabijos Valdyba.

SUSIRINKIMAS.

Sandariečių Moterų 78 kp. susirinkimas bus seredoje, sausio 6 d. Sandariečių Salėje, 327 E St., So. Bostone. Visos narės yra kviečiamos dalyvauti šiame susirinkime, nes yra labai daug svarbių dalykų aptarti.

Valdyba.

STEBUKLŲ VAKARAS

Sausio 12 d. vietos Lietuvių Ukėsų Draugija rengia Stebuklų Vakarą J. Čekanavičiui. Mat Čekanavičius išvažiuoja į vakarines valstijas ir tai bus paskutinis jo vaidinimas. Čekanavičius išvažiuoja į vakarines valstijas ir tai bus paskutinis jo vaidinimas. Čekanavičius žada parodyti daug dar niekam nematytų stebuklų. Vakaras bus Lietuvių Salėje, E ir Silver Sts., So. Bostone. Patartina lietuviams pamatyti tuos stebuklus ir atsisveikinti su p. Čekanavičium.

KALBĖJO ANGLIJOS LORDAS.

Brig. Gen. Lord Thomson iš London, kalbėjo abelnai apie Europos didelių ir mažų šalių padėtį. Daugiausiai atvaizdino Didžiosios Britanijos industrijos pergyvenamus nesmagumus, kurie visą Anglijos kraštą nuo pat karo pabaigos stumia į didelį pavojų...

Savo kalboje šaukė visas tautas prie doresnio upo, brolijos, jungtis į vienybę kaipo į visų tautų sąjungą ir gelbėtis iš šių pairimo laikų, kame pasaulio kulturai ir egzistacijai prapultis grumuojanti!...

Sakė Europa tai visų tautų motina, kurią visi žmonės turi atjausti — prigelbėti jai šiame momente kada ji turi pasikelti iš didelių kančių ir nuostolių!

Priminė, kad Amerika iškilus jau iki tokio laipsnio, kad jau nebegalės daugiau bekiltiBet Europos-Jung. Valstijose ateitis begalinė ir neišaiškinama!

Jo augšta prakalba įvyko 3 d. sausio 1926, Old South Meetingg House Forum, Washington str., Bostono centre. Klausytojais buvo prisipildžiusi salė kimštinai.

Profesorius Clarence R. Skinner iš Tufts kolegijos buvo prezidentu ir pirmininku.

Koncerto programą pildė Amelia L. Frantz-soprano. Dallies Frantz pianistas, kuris savo gabiu skambinimu papuošė koncertą. Užsibaigė klausimais ir atsakymais.

A. J. Jokubaitis.

Stebuklų ir Atsisveikinimo Vakaras!

RENGIA LIETUVIŲ UKESŲ DRAUGIJA

UTARNINKE,

SAUSIO-JAN. 12,1926

LIETUVIŲ SVETAINĖJ

Kamp. E ir Silver Sts.,

So. Boston, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Tai bus paskutinis p. J. Čekanavičiaus vaidinimas Mass. valstijoj. J. Čekanavičius atsisveikindamas su So. Bostono lietuviais, yra pasirengęs parodyti naujausių stebuklų, kokius dar niekas nėra matęs. Tad kviečiame vietos ir apielinkės lietuvius atsilankyti ir atsisveiknant su musų venatiniu magiku dar kartą pamatyti stebuklus.

Visus kviečia RENGĖJAI.

LATVIŲ KONCERTAS.

Praeitą nedėldienį po pietų latviai turėjo koncertą Jordan svetainėje. Dainininkas buvo pasauliniai atsižymėjęs Leonard J. Brunvald. Jisai yra basso-baritonas ir gana žymus dainininkas. Pianistas, J. A. Ecker, kuris davė ir piano solų, taipgi buvo gana geras. Daugiausiai publikai patiko Musorgskio ištrauka iš "Boris Godunovo", kurią jisai dainavo rusų kalboje. Tenka pastebėti, kad latviai už savo kalboj dainas ovacijų nekėlė. Ir dainininkas padainavęs vieną Darsino (latvių kompozitoriaus) dainą, kitas dvi, kurios buvo programe pažymėtos apleido. Vitolio (taip pat latvių komp.) sudainavo dvi dainas, kurios buvo pažymėtos programe. Jos gana gerai skambėjo, ypač "Mana kokle" (Mano kanklės). Publikos buvo labai mažai, gal nė dviejų šimtų nebuvo. Buvo matyti, kad beveik vieni latviai atsilankė. Gaila, kad tokio gero dainininko neatėjo daugiau pasiklausyti.

VAIZBIEČIŲ VAKARIENĖ

Bostono Lietuvių Vaizbos Butas buvo surengęs bolės sportams vakarienę gruodžio 30 d., Boston City kliube. Vakarienė buvo graži ir skaitlinga. Garbės svečiai vakarienėje buvo pasižymėję futbolėje, tokie kaip broliai Plianksiai, J. Kazlauskas, S. Kavalinskas ir J. Zapusta.

Labai gerai, kad vaizbiečiai pagerbia ir patėmi musų jaunus sportininkus, kurie anglų laikraščiuose yra labai dažnai minimi. Tuli vaizbiečiai kalba, kad ta organzacija galėtų ir labai gražių darbų nuveikti ir kelti lietuvių vardą į augštą. jei tik nesirastų joje tam tikros susidariusios klikos, kuriai, esą, du ar trys žmonės diktuoja. Esą tik dėl to rimtesnieji Lietuvių Vaizbos Buto nariai esą pasirengę pasitraukti iš tos organizacijos.

CAMBRIDGE, MASS.

ALT. Sandaros 9-tos kuopos metinis susirinkimas bus sausio 7 d., 7:30 val. vakare, po num. 875 Cambridge st., Cambridge, Mass. Malonėkit visi butinai pributi, nes bus renkama nauja valdyba, 1926 m. ir taip yra daug svarbių reikalų aptarti.

Finansų raštininkas.

ANTRA DIENA KALĖDŲ.

Pereitos subatos vakarą, Gabijos rašt. p-lė Raulinaičiutė iškėlė linksmą balių, kuriame, apart namiškių dalyvavo: p-lė Čižiutė, antra Gabijos rašt. p-lė Senukevičiutė, Bulskis, Mockevičius, Gabijos pirm. Juodgudis ir Biekša. Visi draugiškai linksminos per ištisą vakarą. Viskas buvo kopuikausia, apart vieno susirėmimo tarpe usočių ir beusių. Čia mergaitės ir turėjo daug skanaus juoko. Apie 11-ta val. visi linkėdami Onutei linksmų Naujų Metų, i siskirstė.

Kviestas.

SO. BOSTONO VAIZBOS BUTO NELAIMĖS.

"Vakarienė" — pagerbimui Šalnienės, n— neįvyko.

Kubilius tik penkinę įmokėjęs ir neturėdamas $20 atbaigt mokėt, tur but prasišalins...

Mičas užsiordino pas Vaišbutį siutą ir jį gavęs apsivilko ir išvažiavo nežinia kur...

Kerdiejus, negaudamas "žinių" redaguoti, į susirinkimus pradeda nebesilankyti.

Dr. Pašakarnis pyksta kažin už ką?...

Greiviškis buvo "inžinieriu" kitam čemberiečiui statant garadžių, kuriam už pastatymą atsėjo tukstantinė, dabar negali savo automobilio nei skerso, nei išilgo tenai patalpinti...

Įvairi vaizbiečių pradžia. Well, good luck jiems!

TUR BUT TIK GIRDĖJOT!

"Sandaros" Nr. 53 vietos žiniose rašoma: "Kad sugrįžo iš Lietuvos sandarietis S. Pacekauskas ir kad papasakojęs daug įdomių dalykų apie Lietuvą. O taipogi pasakęs, kad kunigas Švagždys Lietuvoj gavęs mušt nuo kaimiečių. Ir dabar kun. Švagždys esą peikiąs Lietuvą ir kitus raginąs, kad neaukautų ir nevažiuotų į Lietuvą.

Taigi pavelykit ir man nors du žodžiu tarti tame dalyke. Aš gerai pažįstu kunigą Joną Švagždį, nes kaimynystėj gyvenam. O Lietuvos kaimiečius irgi pažįstu, nes nepersenai lankiaus po Lietuvą. Lietuvos kaimiečiai nėra toki barbarai, kokiais perstato p. Pacekauskas. Kaimiečiai nemuš svetį-amerikietį už tai, kad arkliai pasibaidė. Čia yra paskalas, paleistas lenkų šnipų, tai ir viskas. Ar ne tiesa p. Pacekauskai? Juk tik girdėjai, bet nematei savo akimis, ar ne?

Kunigas Švagždis gyvena Montelloj, Mass. ir jis yra žinomas kaipo geras inteligentiškas kunigas ir Lietuvos patriotas (Kodel lenką kunigą paliko savo bažnyčioj, išvažiuodamas į Lietuvą? — Red.) Jis yra čia mylimas ne tik parapijonų, bet jį guodoja ir Sandariečiai (Argi? Red.)

Parvažiavęs iš Lietuvos tuojau surengė prakalbas ir nors karšta ta diena papuolė, vienok kalbėjo apie 3 valandas (Matote! — Red.) Gyrė Lietuvą, jos žemę ir kaimiečius. Tiesa nupeikė nekurius valdininkus, bet valdininkai tai nereiškia, kad Lietuva. Ragino važiuoti į Lietuvą ir t.t.

Taigi ta žinutė tilpusi "Sandaroj" neatatinka teisybei.

Petras Bartkevičius.

KALTINAMAS UŽMUŠYSTĖJ.

Povilas Makunas iš So. Bostono kaltinamas užmušystėj. Jis esąs per Kalėdas sudavęs prosu vienam Jonui Firovičiui, kuri pasimirė del to per Naujus Metus. Kaltininkas yra padėtas po $1,000 bėlos.

POETAS JOKUBAITIS LIGONBUTYJE .

Gerai žinomas eilių rašytojas A. J. Jokubaitis seredoj nuėjo į ligoninę. Jam bus padaryta operacija ant nosies. Linkime laimingai pasveikti.

Flood Sq Hardware Co.

Lietuvio geležinių daiktų krautuvė. Čia užlaikome visokius geležinius reikmenis, kas tik reikalinga prie namų. Taisome visokius įrankius, kaip tai: zamkus, raktus, piuklus, žirkles ir kitus daiktus, kas tik žmonėms reikalinga.

636 EAST BROADWAY

Arti I St., So. Boston, Mass.

J. Greiviškis ir A. Alekna,

savininkai.

Tel. S. Boston 2700 M.

Real Estate

V. P. Yankus

SANDAROS REAL ESTATE VEDĖJAS

"Colonial Staila" kampinis 3 šeimynų namas, su visais įtaisymais, po 5 kambarius ir "resepšin alės". Yra vieta del garadžių, gera ir graži vieta del gyvenimo. Turi but greitai parduotas, prekė $15,000 ir mažas įnešimas.

6 šeimynų naujas namas po 5 kambarius, vėliausios mados įtaisymais, gražioj vietoj, prie parko; randų gauna į metus $3,456. Prekė 27,500.

Turim namų visuose miestuose. Jei manai pirkti namą bile kokiam mieste, **užeikite pas mus** į ofisą, mes tamstoms parodysime daug namų iš kurių galėsite pasirinkti sau patinkamą.

SANDARA REAL ESTATE

327 E Street South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

PIGIAI PARSIDUODA

puikus 14 kambarių namas, visi improvementai ir su puikiais rakandais (furniture) gražiausioj vietoj. Prekė tik $10,000 už viską.

A. IVAS,

361 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE, ir Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas

361 WEST BROADWAY

Tel. So. Boston 0605

120 MARINE ROAD

Tel So. Boston 2483-W

SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS.

Ofiso antrašas:

983 CAMBRIDGE ST., CAMBRIDGE, MASS.

Tel. Univ. 8831

Gyvenimo antrašas:

26 DIMICK STREET, SOMERVILLE, MASS.

Tel. Prospect 0415—M

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.

373 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksmiausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Rengdami kokią pasilinksminimo pramogą reikale kriepkitės:

ALPHONSE ZVINGILAS

267 Broadway

So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

GERIAUSIO TONIKO IŠDIRBYSTĖ.

Išdirbame visokios rušies geriausį toniką. Turėdami kokį parengimą reikalaukite, o gausit gerą patarnavimą ir gerą toniką

92 A STREET SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 2597-R

P. ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS,

Savininkai.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.

PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:

820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.